

SSKK

Medlemskap och prenumeration

Personer bosatta i Sverige och utomlands bosatta svenska medborgare kan antas som medlemmar i SSKK. Medlemsavgiften för 1999 är 390 kr, och för stödmedlem 500 kr. Medlemskap är obligatoriskt för deltagande i SSKKs och ICCFs turneringsspel. Tidskriften Korrschack ingår i medlemskapet.

Schackklubbar, bibliotek, institutioner osv. har möjlighet att *prenumerera* på SSKK-bulletinen. Prenumerationsavgift inom Sverige för 1999 är 390 kr.

Inbetalning av medlems- och prenumerationsavgifter görs till **SSKKs postgirokonto 520 52-8**. Medlemsnummer (=personnummer) bör alltid anges vid betalning.

SSKKs klassturneringar (7 spelare)

Nya grupper startar fortlöpande. Man spelar sex partier parallellt. Klasserna M 1 2 bildar ett system med upp- och nedflyttningar, där seger i klass M ger rätt att starta i SM-gruppen. Nya spelare med erfarenhet av klubb-schack börjar normalt i klass 2. Högt ratingtal i när-schack kan dock ge dispens till högre klass. Veteranklassen, klass V, är öppen för spelare som under året fyller minst 60 år. Gruppsegrarna får delta i Veteran-SM.

Sverigemästerskap

SM-gruppen och Lag-SM startar vartannat år; den förra på udda årtal, den senare på jämna. Veteran-SM startar varje år.

ICCFs klassturneringar (7 eller 15 spelare)

Världsgupper (WT) finns i fem klasser, M H 1 2 3 (där M ungefär motsvarar SSKK klass M). Man får fritt välja klass 1, 2 eller 3 första gången. Europagrupper (EU) finns i fyra klasser, M H 1 2. Gruppstorlek 7/15 finns i alla klasser utom WT-3, som alltid är sju manna.

Cupturneringar

En cup spelas normalt i tre etapper: förgrupper, semifinaler, final. Flera varianter (nationell, nordbaltisk, världsomfattande) återkommer regelbundet.

Anmälan

Man anmäler sig genom att inbetala startavgiften till SSKKs postgiro 52052-8. Undvik helst att betala via SE-bankens balanskonto. Uppge tävling (klass, temanummer etc), namn, adress inkl ev e-postadress/faxnummer, medlemsnummer (=personnummer) och gärna telefon (som hanteras konfidentiellt). Årsmedlemskap i SSKK är obligatoriskt; avgiften är 390 kr under 1999.

Startavgifter 1999

Klassturnering: sju manna 100 kr, femton manna (EU/WT) 120 kr. Mästarnormturnering 120 kr. E-postturnering 60 kr (MNT dock 120 kr). Tematurnering 100 kr. Internationell lagmatch (kölista) 50 kr - ange spelklass/rating i när- eller korrschack!

Väntetid, återbud

En klassturnering (SSKK eller ICCF) startar normalt inom 4 månader. Glöm inte att meddela eventuell adressändring under tiden! Ett *återbud* måste anmälas omgående. (SSKK återbetalar inte startavgiften, men om inlotning resp förmedling ej hunnit ske, har man startavgiften tillgodo i två år.)

SSKKs styrelse

Ordförande: Allan Jonasson, Stugvägen 65, 605 98 Norrköping
(tel 011/332040), e-post: all.joy@ebox.tninet.se

Ledamöter: Tomas Carnstam, Norra Promenaden 3 D, 222 40 Lund, e-post: tc@maths.lth.se

Sven-Åke Kronberg, Fågelsångsgatan 2 B, 252 20 Helsingborg, e-post: sak@telia.com

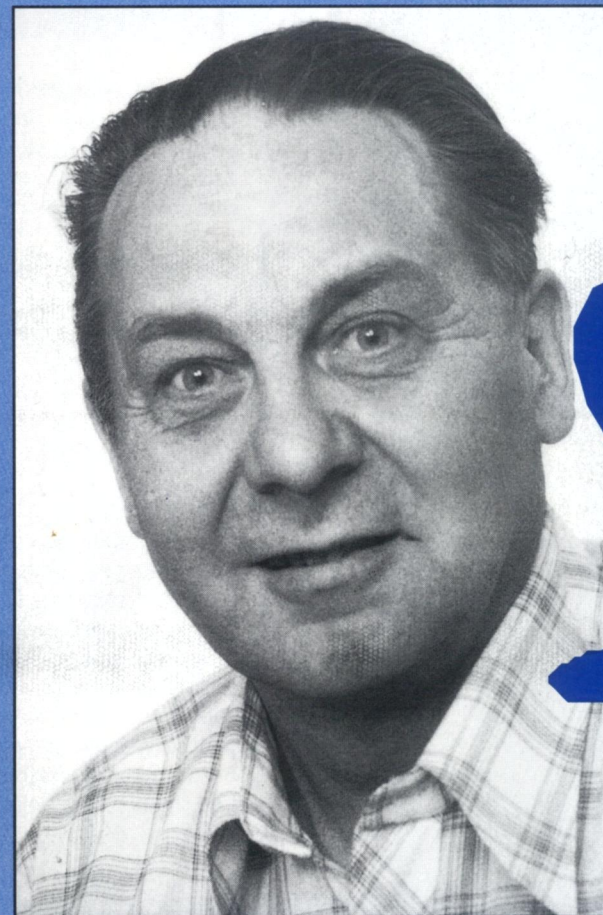
Per Söderberg, Holbergsgatan 72, 168 49 Bromma, e-post: per.soderberg@telia.com

Bo Sjögren, Siriusgatan 137, 195 55 Märsta, e-post: bo.sjogren@mbox301.swipnet.se

Löpnummer: 268

KORRSCHACK

Nummer 3 1999 ÅRGÅNG 47

Bengt Andersson:
Veteranseger
i Cup 95

Robert Ericsson:
Nya färskva IM i
Östersjö-
turneringen

Christer
Niklasson:
Resor och
analyser
med Tönu Öim

Korrkavalkad

Bengt Andersson
Vinnare av Cup 95

Kansliet

Vipeholm hus 31
224 66 Lund
Telefon: 046/151915
Fax: 046/152915
Epost: tc@maths.lth.se

Tomas Carnstam finns på kansliet under helger och kvällar, men inte med någon regelbundenhet. Om ingen svarar vid telefonuppringning: invänta eventuell omkoppling till TCs bostad efter 6 signaler.

Tidskriften

Korrschack

Redaktör och ansvarig utgivare: Lars Grahn, Östergårdsgatan 1:15, 212 22 Malmö. E-post: schack@sydsvenskan.se

Korrschack är medlemsorgan för SSKK och utkommer med sex nummer per år.

SSKKS hemsida på

Internet

<http://home3.swipnet.se/~w-36794/sskk>

Webbmästare:
bo.sjogren@mbox301.swipnet.se

Korrschack 1999 - 3

INNEHÅLL

3 Veteranseger i Cup 95

Bengt Andersson drog sig segrande ur striden om förstaplatsen i Cup 95. Men det satt hårt åt. Det krävdes särskiljning för att placera honom före tvåan Björn Andersson.

7 Östersjöturneringen

Conny Persson och Raymond Ghafari har säkrat IM-titeln i Östersjöturneringen, och fler svenska spelare står på tur. De båda svenska lagen plockar poäng ungefär som förväntat om man utgår från lagens ratingsnitt. Robert Ericsson rapporterar.

28 Resor och analyser med Öim

Christer Niklasson skriver om sin klubb- och reskamrat Tönu Öim, som åter blivit korrvärldsmästare. Det visar sig att paret har en väl utarbetad strategi för sina bussresor genom Sverige. Vi får också veta vilken strategi Öim använder när han spelar schack. På bussresorna är det panoramafönstret upptill som gäller, på brädet handlar det om tidig konfrontation. Det bjuds på ett knippe partier från VM-final 14.

Titta inte på brädet 14 • Resultatservice 17 • Matchförlusten mot Tjeckien ett faktum 25 • Korrvalkad 40 • En kung i schack 44

Copyright, texts & illustrations © SSKK, Lund, Sweden. All rights reserved. No part of this magazine may be reproduced, in any form or by any means, without permission in writing from SSKK.

ISSN 1403-5057
Wallin & Dalholm boktryckeri, Lund 1999

Veteranseger i Cup 95

Av Bengt Andersson

Vid starten av finalen i Cup 93 var det tolv spelare som svarade vid uppropet, men i ett tidigt skede var det tre som drog sig ur av skilda anledningar. Det är ett anmärkningsvärt stort antal strukna i en final.

Vi är ett antal schackspelare med Ulf i spetsen som har det välklingande efternamnet Andersson, och ganska snart stod det klart att det skulle bli just en Andersson som skulle vinna den här finalen. Till slut blev det Björn A och jag som stannade på sex poäng av åtta möjliga. Eftersom jag hade remi mot trean i turneringen och Björn hade vinst, så trodde jag att det var han som hade vunnit turneringen, även om särskiljningsbestämmelserna anger att det är kvalitetspoängen som avgör. Nu blev jag mycket glatt överraskad när Tomas Carnstam ringde och berättade att jag hade segrat.

Jag har förmodligen åldern inne för en sådan här seger, jag har fyllt 75 under året. Korrschackdebuten skedde som 18-åring hösten 1942, då med en portokostnad av 5 öre. I dag finns ju siffran 5 kvar, men ordet öre är utbytt mot kronor. Postverket har alltså lyckats hundradubbla våra portokostnader!

Det har blivit en hel del korrschack med åren, men detta är min första egentliga fullträff. En och annan gruppseger i klass 2 och 1, segrar i kvalgrupper, en andraplats i mästar-klassen och ett andrapris som andrabordsspelare i Lag-SM kan kanske nämnas. På grund av bristande språkkunskaper har det fränsett

några landskamper inte blivit något internationellt umgänge.

I närschack vann jag en mästar-klass vid SM i Stockholm 1967, vilket innebar landskampsuppdrag i dåvarande Tjeckoslovakien och start i SM-gruppen 1968 i Norrköping. Respass men ändå 5 poäng. Västgötamästare blev jag 1961 och 1962 och sedan tog jag en liten paus i den tävlingen. Jag ställde åter upp i fjol och segrade. Det är 36 år mellan titlarna! Veteran-SM Elit har jag vunnit sju gånger i följd 1991-98. Det har varit svårare i korr-SM för veteraner under 90-talet, där jag har fått vara nöjd med att uppnå 50 vinstprocent.

När Cup 95 startade var förutsättningen att datorer inte fick användas. Det passade mig bra då jag inte äger någon. Jag har dock ett annat hjälpmedel, en fax. Det är märkligt att inte fler spelare använder en sådan, för kostnaden är överkomlig. Jag betalade 2 500 kronor för den för några år sedan och faxarna har nog inte blivit dyrare sedan dess. Bland dem som fullföljde finalen var det bara Stig Östlund och jag som hade fax.

Jag passar på att tacka Stig för det trevliga faxumgänget och ett alldeles särskilt tack till Per Gösta Högborg. Det 17:e faxpartiet oss emellan pågår för fullt! En annan snabbt växande sak är e-posten, som kanske kan uppfattas som en konkurrent till faxen. Men investeringskostnaden utfaller dock till faxens förmån. Följande kan inträffa. En torsdagskväll sitter du fördjupad i ett

spännande parti och kan inte bestämma dig för ett drag innan dagens sista tömning av brevlådan. Med normal postgång får då din motspelare draget på måndag och det har kostat 5 kr i porto. Med fax får han det redan torsdag och kostnaden blir runt 50 öre. Det här var lite reklam för faxen och kanske bör faxtillverkarna tänka på att det finns något som heter royalty!

Jag är lite dålig på spelöppningar men har som vit under många år kört med hemslöjd: Sf3, b3 och Lb2 i början av partierna. Det var lite lustigt att läsa i en schackpublikation för cirka 15 år sedan att Bent Larsen hade funnit en teoretisk nyhet just med de här dragen. Då hade jag spelat dem under 30 år och jag hade i min tur lärt mig av min dåvarande klubbkamrat Arvid Svensson. Spelöppningen får väl hållas för att vara lite tam, men svart får ingalunda överskatta sina möjligheter. Den öppningen inbringade i den här turneringen hela 3,5 poäng av 4 möjliga. Här följer exempel på hur det kan gå.

Bengt Andersson Matts Unander

Larsens öppning (A 04)

1.Sf3 c5 2.e3 g6 3.b3 Lg7 4.d4 Sc6 5.Lb2 cxd4 6.Sxd4 Sf6 7.Sd2 0-0 8.Le2 d6 9.0-0 Ld7 10.c4 a6

Samma ställning uppkom i ett parti mellan Vidovic och Emanuel Berg för några år sedan (VM för pojkar under 16 år, Cala Galdana 1996). Där spelade vit 11.Lf3 följt av Se4 med utjämning. Andersson försöker i stället vinna terräng på damflygeln.

11.a3 Tb8 12.b4 Dc7 13.Tc1 Tfc8

Andersson menar att det nog varit bättre att ge upp projektet b7-b5 och spela det andra tornet till c8.

14.c5 d5 15.S2f3 Se4 16.Ld3 Sxd4 17.Sxd4 e5 18.Sf3 Lg4 19.Le2 Td8 20.h3 Le6 21.Dc2 f5 22.Ld3 Lf6?!

Det ser ut som om svart håller på att erövra

centrum och kungsflygeln, men det finns en finesse som ger vit ett farligt initiativ.

23.c6!

Framkallar svagheter i det svarta läget.

23. - b5?

Det ger vit bondevinst utan krusiduller. Lite svårare blir det efter 23. - d4 24.exd4 exd4 och frågan är om vit ska öka trycket med 25.Tfe1 eller skörda direkt med 25.Lxe4 fxe4 26.Dxe4. I det senare fallet kan man tänka sig fortsättningen 26. - Lf5 27.De2 d3 28.Dd2 Lxb2 29.Dxb2 bxc6 följt av Dc3 eller Tc5 osv. Svarts kung är exponerad och bonden på c6 är svag.

24.Sxe5

Svart kan ju inte slå två gånger på e5 på grund av c6-c7.

24. - Sd6 25.Tfd1

Bra nog. Ännu hårdare är 25.Sxg6! Lxb2 26.Sf4 Lxc1 27.Sxe6 och svart kommer två bönder under.

25. - Tb6

Svarts plan är att belägra bonden på c6, men det visar sig snart att tornet måste återvända till b8. Ett något bättre alternativ är 25. - Tf8 följt av Tbe8, men svart har hur som helst inte kompensation för bonden.

26.Dc5 Se4 27.Lxe4 fxe4 28.Ld4 Tbb8 29.Sd7 Lxd4 30.Dxd4 Tbc8

30. - Lxd7 faller på 31.Dxd5+ följt av cxd7.

31.Tc5 uppg.

Det hotar bl a Sf6+ följt av Sxd5.

(Kommentarer av Lars Grahn)

Bengt Andersson Mats Jonsson

Larsens öppning (A 48)

1.Sf3 Sf6 2.b3 g6 3.Lb2 Lg7 4.e3 c5 5.Le2 Sc6 6.0-0 d5 7.d4 0-0?

Ett misstag som Jonsson säkert ångrade många gånger under de följande månaderna. Det är helt enkelt inte tillrådligt att låta vit slå på c5. Svart får aldrig tillbaka bonden. 7. - Se4 bör utjämna utan problem.

8.dxc5 Da5 9.Sd4 Te8

Efter 9. - Dxc5 10.La3 Db6 11.Sxc6 bxc6 12.Lxe7 Te8 13.Lxf6 Lxf6 14.c3 kan det bli tufft för svart att påvisa spel för bonden.

10.Lb5

Vit slår vakt om bonderovet.

10. - e5

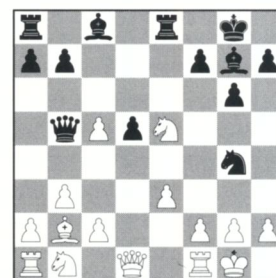
10. - Ld7 ger en mera sluten ställning, t ex 11.a3 e5 12.b4 Dc7 13.Sb3 osv.

11.Sxc6

Ett strå vassare än 11.Lxc6 bxc6 12.Sxc6 Dc7 13.Sb4 Dxc5.

11. - Dxb5 12.Sxe5 Sg4

Ett försök att komplicera spelet. Efter 12. - Dxc5 är svart rätt och slätt bonde under.

13.a4!

Ännu vassare än direkt 13.Sd3, för nu kan svart inte slå på c5: 13. - Dxc5? 14.Ld4! följt av slag på g4.

13. - Da6 14.Sd3 Lxb2 15.Sxb2 Df6 16.Dd4 Dh4

Hellre än att avveckla till ett slutspel med två bönder under försöker svart styra in i ett

mittspel med vissa angreppschanser. Det tar lite tid för vit att få i gång sitt springarpar.

17.Df4

Vit skulle möjligen kunna sluka en tredje bonde med 17.h3 Te4 18.Dxd5, men det hade inte varit ofarligt för honom. Ett löparoffer på h3 i något läge skulle då kunna bli aktuellt.

17. - Te4 18.Dg3 Df6 19.Ta2

Det är lite omständligt att få i gång pjäserna på damflygeln, men å andra sidan har svart stora problem att koordinera sina pjäser i angreppet. 19.f3? Sxe3 och svart tar över.

19. - Sh6 20.Sd3 Sf5 21.Df3 Ld7 22.Sd2 Th4
Efter 22. - Dc6 gör vit bäst i att inte slå på e4. Han kan i stället omgruppera med 23.Dd1 Te7 24.Sf3 osv.

23.g3

Det är onödigt att bjuda in svart med 23.Dxd5 Lc6 24.De5 Dg5.

23. - Th6 24.Sb4 Dg5 25.Sxd5 Sh4 26.Dh1 Kg7 27.f4 Dh5

Även 27. - Dg4 besvaras med 28.De4 varefter en schack på diagonalen a1-h8 är förödande.

28.De4

Det var även möjligt att inkassera på h4. Svarts angrepp har inte längre några förutsättningar att lyckas.

28. - Sf5 29.De5+ f6 30.Dxf6+ Kg8 31.Sf3 Tf8 32.c4

Fräckt men svart har ju inte mycket för att tillåta en springargaffel på f6.

32. - Lc6 33.De6+ uppg.

Det är bäddat för Sg5.

(Kommentarer av Lars Grahn)

Bengt Andersson Tommy Eriksson

Larsens öppning (A 01)

1.Sf3 f5 2.b3 Sf6 3.Lb2 e6 4.e3 b6 5.Le2 Lb7 6.0-0 Ld6 7.d4 0-0 8.Sbd2 Se4 9.c4 Df6 10.Sxe4 fxe4 11.Sd2 Dh6 12.g3

Andersson stod i valet och kvalet om han skulle spela detta eller 12.h3.

12. - Lb4 13.a3 Lxd2 14.Dxd2 d5 15.Tac1 c6

CUP 95 FINAL		970626-990410	1	2	3	4	5	6	7	8	9	p
1 Bengt Andersson	Tidaholm	■	½	½	½	1	1	1	½	1		6
2 Björn Andersson	Karlstad	½	■	½	1	½	½	1	1	1		6
3 Kent Rörqvist	Arvika	½	½	■	0	1	1	½	1	½		5
4 Stig östblom	Forsbacka	½	0	1	■	0	1	1	½	½		4½
5 Matts Unander	Farsta	0	½	0	1	■	1	0	1	§		3½
6 Mats Jonsson	Hässelby	0	½	0	0	0	■	1	1	1		3½
7 Lars H Andersson	Piteå	0	0	½	0	1	0	■	1	½		3
8 Tryggve Karlström	Lund	½	0	0	½	0	0	0	■	1		2
9 Tommy Eriksson	Perstorp	0	0	½	½	§	0	½	0			1½
- Arne Nilsson	Malmö	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
- Kjell-Åke Andersson	Skoghall	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
- Boris Hallengren	Mölnlycke	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-

16.b4 Sd7 17.a4 Tf3!?

Vi har en ställning där svart angriper på kungsflygeln medan vit försöker skapa motspel på andra flanken. Eriksson spetsar denna spännande anrättning med ett kvalitetsoffer. Kan vit slå på f3? Efter exempelvis 18.Lxf3 exf3 19.h4 (Efter 19.Kh1 Dh3 20.Tg1 Sf6 måste vit spela 21.g4 varpå svart kommer bonde över med 21. - Sxg4 22.Txg4 Dxc4.) 19. - Sf6 (19. - g5? 20.e4) 20.b5 Se4 21.Dd3 ser vits kungsställning ut att vara spröd men hållbar. Vits motangrepp på andra flygeln ser ut att kunna utvecklas snabbt. Andersson väljer att inte slå på f3, åtminstone inte direkt. Förhoppningen var att det skulle dyka upp ett bättre tillfälle längre fram att slå tornet.

18.Dd1 Taf8 19.Kg2

Förhindrar Dh3. Svart har problem att få med sina lätta pjäser i angreppet.

19. - T8f5

Nu kan springaren smyga upp bakom tornet.

Om 19. - Sf6? så slår vit på f3.

20.c5 Sf6 21.h3

Springaren får inte komma till g4. Andersson har försvarat sig kallt och svarts angrepp håller på att gå i stå.

21. - Dg6 22.cxb6 Sh5

Svart hotar 23. - Txf2+ med mattangrepp, men nu är Andersson redo att syna på f3.

23.Lxf3 Txf3 24.De1

Eliminerar svarts sista chans, ett springaroffer på g3.

24. - axb6 25.b5 e5

Eller 25. - cxb5 26.Tc7 och vit tar definitivt över.

26.bxc6 uppg.

Efter 26. - Lxc6 27.dxe5 avgör motspelet på c-linjen, t ex 27. - Lxa4 28.Tc8+ (28.g4 Ld7 är sämre) 28. - Kf7 29.Db4 Le8 (29. - Sxg3 30.Tf8+ Ke6 31.Dd6 matt) 30.La3 med avgörande angrepp.

(Kommentarer av Lars Grahn)

Nya färska IM i Östersjöturneringen

Av Robert Ericsson

Den sjunde Östersjöturneringen har nu pågått i drygt ett och ett halvt år. Under det senaste halvåret har tre spelare uppnått kraven för IM-titeln. Två av dessa spelare hittar vi i Sverige Väst! Det är duon Conny Persson och Raymond Ghafari som har blandat vinster och remier i sådan framgång att de har spelat till sig IM-titlarna på ett bräde!

Conny är också en av ett fåtal spelare i turneringen som faktiskt har hunnit spela klart samtliga sina 14 partier redan efter 18 månaders spel! Med nio poäng klarade han IM-titeln med en poängs marginal.

Raymond har fortfarande ett parti igång men med sina nio pinnar har han precis fixat titeln. I det sista partiet står han, om jag har förstått saker och ting rätt, på vinst mot IM Muzyka från Ryssland.

Men det finns fler svenska spelare som aspirerar på IM-titlar. Arne Bjuhr, Arne Qwint och Per-Erik Berglund har goda chanser i Sverige Väst. I Sverige Öst knyts hoppet till Allan Hagström, Robert Ericsson och Göran Carlsson. Kanske finns det andra spelare som också har reella möjligheter, men jag har tyvärr ingen direkt koll på hur deras kvarvarande partier ser ut. Förhoppningsvis har vi fler nya svenska IM att presentera i nästa rapport från Östersjöturneringen.

Ställningen i maj 1999

Som ni indirekt förstår av inledningen har det inte gått så bra för de svenska lagen. Det är de individuella prestationerna som har varit glädjeämnet det senaste halvåret. Men vi ska emellertid ha i åtanke att svensklagen faktiskt är rankade som nummer 10 och 11 i startfältet. Således ligger vi fortfarande högre placerat i resultatlistan än förväntat.

De båda svensklagen går, till skillnad från de båda finska lagen, jämnt med varandra. Finland 2 är så här långt turneringens slagpåse och de får sannolikt oerhört svårt att lyckas ta sig förbi något av de andra lagen. Finland 1 har däremot varit inblandade i toppstriden sedan start. Strax efter att jag hade skrivit den förra lägesrapporten svingade sig Finland 1 upp i en klar ledning. Men som synes av tabellen nedan har de nu åter fått se sig passerade av Tyskland B som har haft en helt ofattbar utdelning den senaste månaden. Jag tror att de har producerat något i stil med 13 vinster och 7 remier på sina senaste 20 partier!

Och vad har hänt i svenskmötet sedan sist? Sverige Väst har säkrat segern med ointagliga 8-6. Det återstående partiet utspelar sig på bord 1. Vi får återkomma med utgången av det partiet i en senare rapport.

Östersjöturneringen

	%	p.	partier
1. Tyskland B	60	77	129
2. Finland I	58	69½	120
3. Tyskland A	55	72½	133
4. St Petersburg	55	29½	54
5. Polen I	53	38½	73
6. Litauen	52	54	104
7. Sverige Väst	51	75	147
8. Ryssland	50	28	56
9. Sverige Öst	50	61½	124
10. Estland	48	55½	115
11. Tyskland C	48	54½	113
12. Danmark	48	69	144
13. Lettland	47	58	124
14. Polen 2	41	29	70
15. Finland 2	36	49½	136

I mitten av maj har nu drygt hälften av partierna (821 av 1575) spelats färdigt i Östersjö 7. Det har varit drygt 500 avslut under den senaste halvårsperioden. Hur länge till kommer då turneringen att fortgå? Kommer resterande partier att avslutas redan under detta kalenderår?

Om man tittar på tabellen ovan och jämför den med tabellen som presenterades i Korrschack nr 5/98 kan man göra följande reflektion. I oktober 1998 hade de nordiska lagen spelat färdigt omkring 60-80 partier per lag. I maj 1999 har polacker och ryssar kommit så långt medan de nordiska lagen nu har avslutat 120-150 partier per lag. Och det är framför allt de polska och ryska lagens partier som går långsamt. Gissningsvis har de hunnit avsluta cirka 110-130 partier per lag kring årsskiftet. Efter ytterligare ett år torde 90-95 procent av alla partier vara avslutade i tävlingen. Därefter kommer troligen inga partier att fortgå mer än högst ett år till, dvs totalt fyra

års speltid. Eller är det en alltför grov gissning?

Partikavalkad

Vår första IM blev Conny Persson, femtebordsspelare i Sverige Väst, som klarade titeln med en poäng till godo. I min förra artikel (Korrschack nr 5/98) visade vi ett kungsindiskt vinstparti med Conny bakom de vita pjäserna. Den här gången möter vi honom som vit i Schara-Hennig gambit.

Min egen erfarenhet av den svarta sidan är att öppningen har sina meriter i närschack. Fast i korrschack har jag lite svårt att se att svart ska ha full kompensation för bonden. Det finns några gifttänder som måste dras ut men när väl det är gjort brukar vit sitta med en sund merbonde i ett slutspel. Conny visar att han har full kontroll på de teoretiskt upptrampade stigarna.

Conny Persson, Sverige Väst

Valerij Ivanov, Ryssland

Schara-Hennig gambit (D 32)

Bord 5, Östersjöturneringen 1997-1999

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c5

Svarts strävan i Tarraschförsvaret är att uppnå snabb utveckling och aktivt pjässpel. I gengäld är han villig att acceptera en isolerad d-bonde. Öppningen kan ses som en av de klassiska, strategiska slagfälten i schack: vad är viktigast, struktur eller dynamik?

4.cxd5 cxd4

En överraskning (IM Ivanov överraskade mig även med att skriva några ord på svenska!). Det finns ett par sätt för svart att undvika en isolerad d-bonde. Det mest radikala är denna Schara-Hennig gambit: att helt enkelt offra d-bonden. Ett farligt försök, men vit måste veta hur han skall spela, annars kan han lätt bli utsatt för ett angrepp.

5.Da4+ Ld7

5. - b5?! 6.Dxd4 Sc6 7.Dd2 exd5 8.Dxd5 Ld7 försöktes i Barejev-Ljubojevic, Linares 1993;

Barejev rekommenderar 9.Lg5 Sf6 10.Lxf6 Dxf6 11.e3 och vit står bättre. [Till exempel 11. - b4 12.Td1! Td8 (12. - 0-0-0 13.La6+! Kc7 14.Db5 och vit vinner) 13.Se4 Dg6 (13. - Dxb2 14.Lb5! Sb8 15.Sf3 och vit vinner) 14.Lb5! a6 15.Lxc6 Dxc6 16.Se2 varefter 16. - Le7 kan besvaras med 17.Sd6+. LG]

6.Dxd4 exd5 7.Dxd5 Sc6 8.Sf3 Sf6 9.Dd1 Lc5

I partiet Gavrikov-S. Arkell, London 1988, följde 9. - Db6 10.a3 0-0-0 11.Dc2 Sg4 12.e3 Le6 13.Le2 Kb8 14.0-0 Ld6 15.Sb5 och vit stod bättre.

10.e3 De7 11.Le2 g5

11. - 0-0-0 är den enda variant, som många böcker överväger. 12.0-0 g5 13.b4! och racet är i full gång. 11. - 0-0 är den lugna fortsättningen, som prövats på hög nivå i korrschack. Svart förlitar sig på sina aktiva pjäser och kontroll av de centrala linjerna.

12.Sd4 0-0-0 13.0-0 h5

13. - g4 14.b4 Lxb4 (14. - Sxb4 15.La3! är bra för vit) 15.Db3 Sxd4 16.exd4 Le6 17.Db2 Sd5 18.Sxd5! Txd5 19.Lf4 Ld6 20.Lxd6 Dxd6 21.Tfb1 b6 22.a4 och vit står bättre (Prudnikova-Vojkska, Azov 1990).

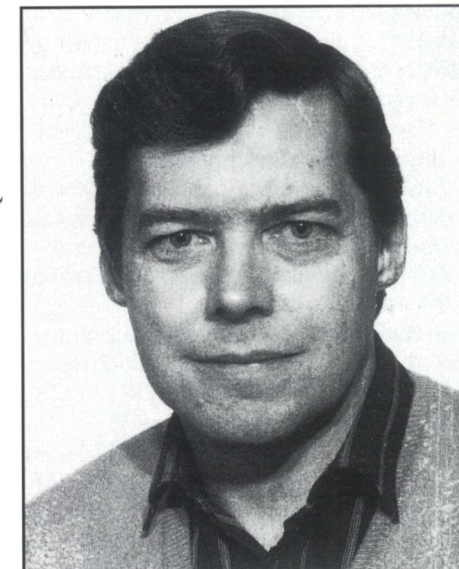
14.a3 g4 15.b4

I denna bondekapplöpning har vit initiativet.

15. - lb6

I partiet Peschel-Besner, Schwarzach 1997, följde 15. - Ld6 16.Sc6 Lb8 17.Dc2 Se4 18. Sxa7+ Lxa7 19.b5 Lxd4 20.exd4 f5 21.d5 Dc5 22.Dxc5 Sxc5 23.bxc6 bxc6 24.Lf4 Le8

IM Conny Persson

25.dxc6 Sd3 26.Lxd3 Txd3 27.Tab1 uppg.

16.Sa4 Lc7 17.Lb2 h4 18.b5 Se5 19.Tc1 Kb8 20.Db3 Ld6

Eller 20. - Le6 21.Sxe6 fxe6 22.b6! och vit vinner.

21.Sc6+! Lxc6 22.bxc6 Ka8

Eller 22. - h3 23.g3 Tc8 24.Lxe5 Lxe5 25.La6 och vit vinner.

23.Dxb7+ Dxb7 24.cxb7+ Kxb7 25.Sc5+ Ka8 26.Tfd1 uppg.

Svart kan inte undvika materiell förlust eller matt, t.ex. 26. - Lxc5 27.Lxe5 Le7 28.h3!.

(Kommentarer av Conny Persson)

Vår andra IM är Raymond Ghafari, Sverige Väst, som vi hittar på sjundebordet. Raymond

ÖSTERSJÖTURNERINGEN

har tidigare presenterats i ett spelarporträtt i Korrschack nr 5/98. Här ser vi honom i ett katalanskt parti där en teoretisk nyhet i drag 14 faller väl ut.

Raymond Ghafari, Sverige Väst
Andreas Skulteti, Tyskland A
Katalanskt (E 04)

Bord 7, Östersjötturneringen 1997-1999
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Lg2 dxc4 5.Sf3 a6 6.0-0 Sd5!?

Svart brukar spela 6. - b5 och sedan springaren till d5. Nu har svart två möjligheter att försvara c4-bonden: Sb6 eller b5.

7.Se5 b5

7. - Sb6 är ett sämre sätt att försvara bonden. Springaren står dåligt på b6. I det fallet fortsätter vit med 8.e4! S8d7 9.Sf3 med idén a4. Vit får mycket bra kompensation för bonden.

8.a4

Vit har många fortsättningar: 8.Sc3, 8.e4?! och 8.b3!?

8. - Lb7 9.e4

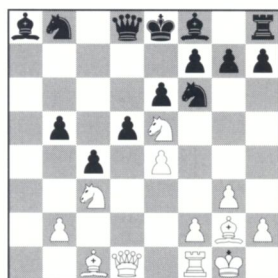
9.b3 c3 10.axb5 axb5 11.Txa8 Lxa8 12.e4 b4 13.exd5 Lxd5 14.Lxd5 Dxd5 15.Dg4 Sc6 16.Sxc6 Dxc6 leder till oklart spel. Svart har kompensation för pjäsen enligt Novikov.

9. - Sf6 10.axb5 axb5 11.Txa8 Lxa8 12.Sc3 c6

12. - b4 är dåligt på grund av 13.Da4+ Sbd7 14.Sb5! med stor fördel (Vaganjan).

13.d5 cxd5

Det vanligaste är 13. - Le7. Svart har också provat 13. - Ld6 och 13. - b4.

14.exd5 TN

14.Sxb5 spelades i partiet Horvath-Varga, Budapest 1995. Svart förlorade partiet på grund av dåligt spel.

14. - Lxd5

Vit behåller initiativet efter:

a) 14. - exd5 15.Sxb5 Le7 16.Da4 Sc6 17.Sd4 Da5 18.Dxa5 Sxa5 19.Sf5.

b) 14. - Sxd5 15.Sxb5 Da5 (15. - Sd7!?) 16. Df3 f6 17.Dh5+ g6 18.Dg4.

15.Lxd5 exd5!?

Bättre är 15. - Sxd5 som leder till oklart spel efter 16.Dh5 (16.Sxb5!?) 16. - g6 17.Sxg6.

16.Sg4 Se4?

Att slå springaren på g4 är också dåligt; 16. - Sxg4 17.Dxg4

a) 17. - Sc6 18.Te1+ Se7 19.Dh5 Dd7 20.Sxd5 c3 21.De5.

b) 17. - Dd7 18.Te1+ Kd8 19.Dd4 Sc6 20. Db6+ Dc7 21.Dxb5.

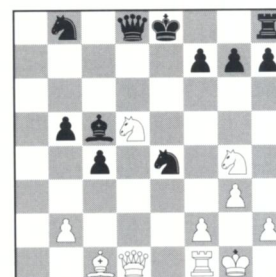
Det är bättre att utveckla sig med 16. - Le7

17.Sxf6+ Lxf6 18.Te1+ Kf8 19.Sxd5 Sc6 20. Sxf6 Dxd1 21.Txd1 gxf6 22.Td6 och vit har bara en liten fördel.

17.Sxd5

Vit får tillbaka en bonde och svart har många problem att lösa. Svart ligger efter i utvecklingen och den svarta kungen står fortfarande i centrum. Vit kan också utnyttja springarens dåliga ställning på e4.

17. - Lc5

18.b4!

Svart hade säkert missat det här draget.

18. - cxb3

På 18. - La7 eller 18. - Lb6 följer 19.Te1, och efter 18. - Le7 kan fortsättningen bli 19.f3 h5 20.fxe4 hxg4 21.Dxg4 Kf8 22.Le3. Efter 18. - h5 följer till exempel 19.bxc5 hxg4 20.Dd4 Sf6 21.Sxf6+ Dxf6 22.Te1+ Kf8 23.Dd5.

19.Dd3 f5 20.Dxb5+ Sd7

Att flytta kungen hjälper inte heller. Nu följer en forcerad variant som leder till pjäsvinst för vit.

21.Se5 Ld6 22.Dc6 Lxe5 23.De6+ Kf8 24.La3+ Ld6 25.Lxd6+ Sxd6 26.Dxd6+ Kf7 27.Sf4 Te8

Tornet kommer till slut i spel men det är lite för sent.

28.Dd5+ Kf6 29.Td1 b2 30.Dd6+ Kf7 31. Dxd7+ Dxd7 32.Txd7+ Kf6 33.Td6+ Kf7 34. Td1 Td8 35.Tb1 g5 36.Sh3 uppg.

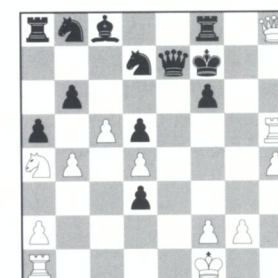
Vit erövrar b2 genom att placera kungen på e2 och springaren på d3.

(Kommentarer av Raymond Ghafari)

ÖSTERSJÖTURNERINGEN

Följande drabbning är ett helt makalöst parti som utspelades på bord 12. Men jag inser att jag inte kan göra partiet full rättvisa och uppmanar därför Mikael och redaktör Grahn att samordna sina styrkor för att återkomma med djuplodade analyser i ett kommande nummer. Partiet är ett, som jag uppfattar det, slående exempel på begreppet dynamisk jämvikt! För att åtminstone ge er en liten glimt av partiet: två ställningsbilder:

Mikael Bäckström, Sverige Öst

Imants Abolins, Lettland

Efter 22. - Kg8-f7

Bord 12, Östersjötturneringen 1997-99

23.Th7+ Kg6 24.Th6+ Kf7

Jag roade mig med att analysera ställningen tillsammans med taktikern Fritz5. Den gav följande dom: 23.Th7+?? Kg6 24.Th6+ Kf7??. Fritz5 menar att svart står +2.50 bönder (dvs på vinst) efter 24. - Kf5! 25.Th5+ Kg4!. Men för en gångs skull har Fritz5 inte sett tillräckligt långt: efter 26.Dh6 Tg8 27.Sc3! har vit vinstspel.

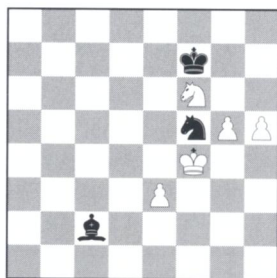
25.Th7+ Kg6 26.Th6+ Kf7 27.Dh7+ Ke8 28. Te1 Se5 29.dxe5 Dxh7 30.Txh7 d2 31.Td1 Lf5

Vit har två bönder för pjäs och en tredje är på gång. Är pjäsen eller bönderna att föredra? Vi gör ett nytt nedslag i partiet efter 55 drag och ser hur ställningen har utvecklats sig.

ICCFs e-postturneringar

Email Cup är en cupturnering i tre steg som är öppen för spelare med rating under 2100. **Email Championship** arrangeras för spelare med rating på minst 2100 (ICCF eller FIDE) och avgörs i två steg.

I Email Championship består förgrupperna av 7 eller 15 spelare, i Email Cup rör det sig om förgrupper om 7 spelare. Betänketiden är i båda fallen 40 dagar för 10 drag. Anmälningsavgiften för respektive turnering är 60 kr.

Efter 55. - Sd6-f5

Vit har fortfarande tre bönder för pjäsen och rimligtvis är det bara vit som spelar på vinst i detta läge. Fast några reella vinstchanser är det svårt att se!?

56.Sd7 Sg7 57.Sf6 Se6+ 58.Kg4 Ld1+ 59.Kh4

Lc2 60.e4 Sc5 61.e5 Se6 62.Sd5 Sd4 63.Se3 Ld3 64.g6+ remi

Som sagt, jag skulle gärna se hela partiet kommenterat av Mikael och redaktör Grahn. Mikael nappade på en intressant idé från ECO B, andra upplagan, som jag aldrig har sett testad i praktiken. I och med detta sattes brädet i ljusan låga och frågan som åtminstone jag ställer mig är om det var dynamisk jämvikt genom hela partiet. Banne mig om jag inte tror det...

Till sist visar vi en oväntad men läcker pärla signerad Christer Andersson, tredjebordsspelare i Sverige Öst. I schackdatorernas tidevarv trodde man att liknande pärlor skulle vara ett minne blott, men icke! Spänn fast säkerhetsbältena!

Christer Andersson, Sverige Öst

Dariusz Cimicki, Polen 2

Efter 28. - Th8-f8

Bord 3, Östersjötturneringen 1997-99

I ett franskt parti har vit stormat fram med bönderna på kungsflygeln. Christer har successivt utjämnat spelet och i diagramställningen har han till och med tagit initiativet. Vit har emellertid blivit fartblind och måhända tror han sig ganska snart kunna göra ytterligare framryckningar med fribönderna? **29.Dxd4??**

Det var hög tid att slå till nödbromsen med 29.Lf4. Fast vit har inte varsnat faran som lurade runt hörnet och går med öppen garde rakt in i svarts klockrena högerkrok...

29. - Lc6!!
Vit är slagen. På 30.Dxc5 blir det oväntat matt genom 30. - Td1+!. Istället för att förlänga plågan genom 30.Dg1 Sf3+ väljer vit självmant att bli mattsatt!

30.Dxc3 Df2 matt

Christer berättade att det här var första gången i hans 35-åriga korrschackkarriär som han har haft nöjet att få sätta motståndaren matt!

Gamla Östersjöresultat

Jag fick nyligen e-post från Ingo Muschalek som spelar i Tyskland B. Han skrev att han

tänker lägga upp en hemsida med gamla resultat från Östersjötturnering 1-6. Jag är inte riktigt säker på om det bara innefattar en korstabell över lagresultaten eller om det även innebär att han har tänkt sig att lägga upp tabellerna för respektive bord. Jag tror faktiskt att det är det sistnämnda som är intentionen!

Men Ingo har långt ifrån alla resultat från de tidigare turneringarna. Jag förmodar att Sverige har arrangerat åtminstone någon av de tidigare turneringarna. Om någon sitter inne med resultat, eller annan information som kan vara till hjälp för Ingo, kan ni väl kontakta honom på någon av följande adresser:

Ingo Muschalek, Drovestrasse 53,
D-52372 Drove, Tyskland.
E-post: I.Muschalek@GMX.net

ICCFs tematurningar

Tematurningarna arrangeras i förgrupper med 5-7 spelare, som spelar två partier mot varje motspelare.

Tema 10/99

Caro-Kann: 1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 dxe4 4.Sxe4 Sf6

Tema 11/99

Larsens öppning: 1.b3

Tema 12/99

Froms gambit: 1.f4 e5 2.fxe5 d6 3.exd6 Lxd6 4.Sf3

Tema 13/99

Kungsindiskt, Sämischvarianten: 1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3

Tema 10 & 11: Anmälan senast den 23 juli, turneringsstart den 1 oktober.

Tema 12 & 13: Anmälan senast den 6 september, turneringsstart den 15 november.

Nyinkommen litteratur

Kuligowski m fl: Enzyklopädia of Chess Games: Dutch	357s	i	239:-
Roush m fl: Scandinavian Def. Portuguese Variation	111	h	80:-
Grivainis m fl: New developments in the Lavian Gambit	80	h	70:-
Schiller: Panov Attack III 5. - g6	168	h	120:-
Lalic: New Moves in the Queen's Gambit Accepted	42	h	63:-
Lalic: New Moves in the Grunfeld Exchange	42	h	63:-
Lalic: New Moves in the French Winawer	42	h	63:-
Hooper/Whyld: The Oxford Companion to Chess	480	h	395:-
Gutman: Das Schach-Archiv 48	174	h	169:-
Motwani: The most instructive Games of the young Grandmasters	176	h	237:-
Varnusz: Emanuel Lasker 1 1889-1907	327p	h	270:-
Varnusz: Emanuel Lasker 2 1908-1941	248p	h	270:-
PC-program: Fritz 5.32 495:- Rebel 10 495:-			
Video: Davies: Caro-Kann Nr 1150	90 minuter		180:-
Video: Ward: Modern Benoni Nr 1259	95 minuter		200:-
Magnetschack: 9x16 cm, rutor 15 mm, flata runda pjäser			98:-

Vi REAR större delen av vårt litteratursortiment! Hör efter våra priser!

Moms ingår. Porto tillkommer. Snabba leveranser. Begär prislista!

Skånes Schackförlag (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 15 Malmö. Telefon 040/162861. Fax 040/510076.

Titta inte på brädet!

Finns det saker som röjer att motståndaren börjar stå dåligt eller rent av bra? Förändras skrivstilen eller finns det andra tecken?

När det gäller närschack finns det fler yttre faktorer som avslöjar motståndarens sinnesstämning. Jesper Hall har studerat blickar och kroppsspråk.

Av Jesper Hall

Jag minns när jag såg Aleksej Shirov första gången. Håret stod åt alla håll, gylfen var öppen och han tuggade frenetiskt på en penna. Blicken var riktad på den vita väggen en halv meter ovanför motståndarens vänstra axel. Bara enstaka gånger släppte koncentrationen, inte för att titta på brädet utan för att söka moderns uppmärksamma blick. Hon satt i publiken och hade uppsikt över varje andetag sonen tog.

Shirov stirrade plötsligt stint på modern, som för att få kraft. Antagligen inbillade jag mig bara en nickande rörelse men Shirov avlossade i alla fall en serie spektakulära offer, som inbringade ännu en skönhetsseger. Efter partiet kom modern fram till Shirov, drog upp blytlåsen i hans byxor, spottade i handen och la en av hans bångstyriga hårtestar tillräta, allt medan hon diskuterade partiets förlopp i häftiga ordalag. Jag tvivlar på att Shirovs mor ens kan pjäsernas gång, men det hon förstod var vart de kritiska lägena hade infunnit sig och hur de förlöpt. Den mytomspunna relationen mellan mor och son gav Shirov en säker seger i 1992 års Oakhamturnering.

När min egen mamma satt med i spellokalen, när jag var så där sju år gammal, kunde också hon snabbt avgöra hur min ställning var eller hur det gått. Tecknen var tydligare än Shirovs vilda blick, såsom ett par tårfyllda ögon vid förlust eller röda kinder vid vinst. Idag är det sambon som på simpel röstanalys kan gissa sig till resultatet när jag ringer hem på en knagglig linje från Tyskland. Kanske är vi schackspelare helt enkelt usla skådespelare.

Vid årets Rilton Cup roade jag mig med att gå omkring och titta på vad spelarnas kroppar uttryckte, för att sedan närma mig brädet och se hur väl fysiskt språk och brädets ställning korrelerade. Nästan alltid gissade jag rätt. Även de bästa spelarna hade sina tecken. Deras uttryckslösa ansikten kunde avslöjas av ett hoppande ben, en darrande hand eller käkmuskels spända kontur. Längre ner bland bräderna blev det än tydligare med allt från suckar och stön som ackompanjerade en bort-sättning till små "schack", som uttalades med återhållsam lycka när mattangreppet syddes ihop.

Och hur många gånger har jag själv inte

känt hur rodnanden ofrivilligt sprider sig i ansiktet när jag sett ett bra drag för motståndaren. För att inte tala om den styrka jag fått när motståndaren tungt lutat hakan i handen i slutspelet med bonde under.

Även Kasparov är känd för att avslöja sig med överdrivna teatrala uttryck när han ska visa publiken hur partiet kommer att sluta. Naturligtvis brukar även hans mamma sitta i publiken och spant följa förloppet.

Jag började fundera på hur mycket information jag kunde få genom att försöka läsa ställningen via motståndarens ögon. Går det att ta del av motståndarens kunskap genom att tolka hans rörelser och uttryck? I ett avsnitt av TV-programmet Arkiv X avslöjade Agent Mulder ett tolvårigt schackgeni som tanke-läsare. Det parapsykologiska fenomenet bestod av att motståndarens inre röst talade till pojken och sa vart han skulle sätta sina pjäser. Även om jag förhåller mig skeptisk till att driva det psykologiska spelet så långt undrar jag om inte denna sida av schacket bör framhållas i vår datoriserade tid.

Att i kritiska lägen leta efter svett droppar på motståndarens panna eller att själv tänka på att bibehålla ett pokeransikte i varje läge kan vara av avgörande betydelse. Som komplement till spelöppningsförberedelser rekommenderar jag därför att framför spegeln träna på att utföra drag med en självklarhet och pondus vars undertext lyder: Jag har sett allt. Tänk på att i tidsnöden kan en chansning med klass ge många sköna extra poäng.

Sammantaget kan den teatrala sidan av schack delas upp i konsten att läsa motståndaren och medvetenheten om det egna kroppsspråket. Lyckligtvis är det sällan som motståndaren är ens mamma, men kanske skulle man konsultera henne under ett parti för att höra vad hon anser om de olika ställningarna. Klarar hon av en likartad bedömning som en själv måste man lära sig att maskera sin tankeprocess.

Foto: Tom Wedberg

Shirov tittar, tuggar och tänker.

Den andra delen handlar om att öppna ögonen för kroppsspråkets subtila egenheter och att lyssna noga efter motståndarens inre röst.

Shirovs mamma följer inte längre sin son på resorna runt jorden. I stället ackompanjerar han av sin hustru. Hon verkar inte lika nervös som modern, men lika omsorgsfull när partiet väl är över. Med tanke på de framgångar Shirov haft de senaste åren verkar även den schackliga kontakten under partierna fungera. Frågan är dock om du som motståndare till Shirov kan läsa kombinationerna i blicken någonstans långt bakom ditt huvud.

NIC Yearbook 50 på CD-ROM

Jag har fått NIC Yearbook 50 på CD-ROM. Den ser bra ut! Det var lite oklara instruktioner men det visar sig att man måste ha CD-ROMen istoppad även efter att installationen av programvaran är utförd.

Innehållsligt är det lättnavigerat och överskådligt. Det finns möjligheter att spela igenom partierna med en inbyggd "Game Viewer". Man kan exportera för utskrift vilket gör att man kan skapa sin egna lilla "öppningsbok". Man får även gamla teoriöversikter från tidigare YB som komplement till de som är nya i YB 50 (dvs inte "alla" gamla teoriöversikter utan endast de som är på samma variant). Alla partier från YB 1 från 1982 och framåt finns med på CDn, totalt cirka 37 000 partier (på NICBase3-format). Man kan nyttja Fritz, Rebel etc för analyser.

Nackdelar? Det går inte att komma ifrån: det är faktiskt mer lättöverskådligt att ha en YB på pappersformat. Dessutom går det mycket snabbare att finna det man söker (eller att bläddra igenom alla artiklar). Om du vill skriva ut något tillkommer ju papperskostnaden...

Pris? Samma som för den vanliga pappersditen. NIC gör en större vinst och du får väga för- och nackdelar mot varandra, dvs papperskostnaden för utskrift mot de extra teoriartiklarna från gamla YB samt att partierna finns på databasformat.

Jag bytte från bok till CD. Utan tillgång till skrivare vet jag inte om detta är att rekommendera. Det beror till syvende och sist på vad du tycker att extramaterialet på CDn är värt.

Robert Ericsson

Korr-SM för juniorer!

Tiden är mogen att på nytt lansera junior-SM, nu per e-post. JSM 1999 är öppet för spelare födda 1979 eller senare och avgörs i två etapper: kvalgrupper (sju manna) och final. Det är tillåtet att samtidigt delta i två kvalgrupper.

Anmälan. Fyll i vår speciella e-blankett som finns på <http://www.algonet.se/~kastell/sskk>

Sätt samtidigt in startavgiften på SSKKs postgirokonto 52052-8. Startavgiften är 60 kr/grupp för SSKK-medlemmar och 90 kr/grupp för övriga. Senaste anmälningdag: 15 september.

Kvalspelet beräknas starta i oktober 1999. Priser: Diplom till gruppsegrarna (finalpriser bestäms senare).

Resultatservice

Tomas Carnstam, SSKK, Vipeholm hus 31, 224 66 Lund. Epost: tc@maths.lth.se

SM 1997 + SM 1999	18	Korning Memorial	23
Klass M	18	Lag-EM V	23
Klass 1, 2 och 3	19	SSKK 60 år	24
Lag-SM 1998	20	Harry Åhman Memorial A	24
Veteranklassen	21	Harry Åhman Memorial B	24
Cup 97	22	Internationella lagmatcher	25
Cup 2000	22	Nordisk 5-landskamp	26
Nordisk Cup 2, final	23		

Resultatredovisning på Internet

<http://home3.swipnet.se/~w-36794/sskk>

SSKKs turneringar. Den givna startpunkten för varje nätutflykt i den stora korrvälden. Vår hemsida redovisar alla svenska grupper från 1988 och framåt och även nordisk/nordbaltisk cup.

<http://www.algonet.se/~kastell/sskk>

Allt om SSKKs första epost-turnering, **Cup 2000**.

<http://www.iccf.com>

ICCFs turneringar. Här kan man exempelvis följa SSKK-medlemmarnas framfart i Lag-EM, Lag-OS och VM-cykeln.

<http://www.chessmail.com>

Kompletterar ICCFs hemsida, främst vad gäller int. **minnes-och jubileumsturneringar**.

<http://home5.inet.tele.dk/kskakdsu/index.htm>

Danska schackförbundets korrvavdelning. Resultatservice från **Nordisk 5-landskamp**.

<http://www.torget.se/users/a/assiac>

Rykande het information om **Östersjötturneringen** (BSTT VII).

http://home.sol.no/~sjoel/npsf/turn/norbalt/nbc1_sem.htm

Här finns semifinalgrupperna i NordBalt Cup.

SSKK 60 år		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	p	rest
1. Dan Olofson	Spånga	■	+14
2. Rune Holmberg	Möndal	.	■	+14
3. Jörgen Nilsson	Norrköping	.	.	■	+14
4. Brice Boissel	Frankrike	.	.	.	■	.	0	.	.	.	½	½	+12
5. John G Brookes	England	■	+14
6. Rudolfo Binelli	Argentina	.	.	.	1	.	■	1	+13
7. Rene du Cret	USA	■	+14
8. Jens Ove Fries Nielsen	Danmark	■	+14
9. Olita Rause	Lettland	■	+14
10. Franko Lukez	Nybro	.	.	.	½	■	½	+13
11. Stig Lundholm	Helsingborg	■	+14
12. Jon Edwards	USA	■	+14
13. Reijo Hiltunen	Finland	■	.	.	.	+14
14. Norberto Patrici	Argentina	■	.	.	+14
15. Andreas Bachmann	Tyskland	■	.	+14
Start: 98-11-15																		

ÅHMAN MEMORIAL A		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	p	rest
1. Dominique Bouchez	Frankrike	■	+14
2. Pedro Hegoburu	Argentina	.	■	+14
3. Søren Peschardt	Danmark	.	.	■	+14
4. Giora Peli	Israel	.	.	.	■	+14
5. Heikki Brusila	Finland	■	+14
6. Neville Correa A Leone	Brasilien	■	+14
7. Erik Larsson	Landskrona	■	+14
8. Olavi Halme	Finland	■	+14
9. Leif Åhman	Härnösand	■	+14
10. Alan Borwell	Skottland	■	+14
11. George Walker	Schweiz	■	+14
12. Kjell Tore Sandum	Norge	■	+14
13. Östen Nordström	Stockholm	■	.	.	.	+14
14. John Vivante-Sowter	England	■	.	.	+14
15. Wim H Boom	Holland	■	.	+14
Start: 99-03-01																		

ÅHMAN MEMORIAL B		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	p	rest	
1. Per Lundgren	Alnö	■	.	½	½	1	+12
2. Guillermo Etchehoury	Argentina	.	■	½	½	+13
3. Roald Berthelsen	Norge	½	.	■	½	½	.	.	1½	+11
4. Joakim Andersson	Järfälla	.	.	½	■	½	+13
5. Per-Erik Berglund	Göteborg	■	+14	
6. Martin Christoffel	Schweiz	■	1	.	½	1½	+12
7. Karl de Smet	Belgien	0	■	0	0	+12
8. Thed Klauner	Luxemburg	1	■	1	+13
9. Khalid Chorfi	Marocko	½	½	.	.	.	½	.	.	■	½	.	2	+10
10. Jose Ranilla	Peru	■	+14
11. John M T Ryan	Irland	■	+14
12. Thorallur B Olafsson	Island	■	+14
13. Alain Rogemont	Frankrike	■	+14
14. Ragnar Wikman	Finland	■	.	.	.	+14
15. Josef Mrkvica	Tjeckien	.	.	½	½	1	+12
Start: 99-03-01																			

Motståndare	Start	Bord	Ställning	Rest
Finland	94	579	282-282	+15
Indien	960101	10	12½-5½	+2
Mexiko	960301	12	10½-4½	+9
Brasilien	961201	30	33½-10½	+16
Luxemburg	961201	8	6 - 8	+2
Tjeckien	970201	20	10-21	+9
Peru	970301	12	16-5	+3
Hongkong	970901	15	11-6	+13
Skottland	970901	26	27½-17½	+7
Uruguay	980115	15	10 - 2	+18
Kuba	980501	12	2 - 1	+21
USA	981115	60	3½-2½	+114
Kanada	990101	34	2 - 3	+63

Matchförlusten mot Tjeckien ett faktum

Av Sture Olsson

Lagledarrapporten blir denna gång tämligen kortfattad och innehåller inga besked om vare sig avslutade matcher eller nystartade dito. Spelet flyter i stort sett problemfritt i alla pågående vänskapsmatcher och påfallande få partieresultat har rapporterats sedan förra numret av Korrschack.

Den utannonserade e-postmatchen mot Slovenien med start 1 september har rönt mycket positivt gensvar. I skrivande stund återstår bara ett fåtal platser i det svenska laget. Anmälningar är fortfarande välkomna och vi skall göra vårt bästa för att utöka antalet bord så att så många som möjligt av de SSKKare som hör av sig också kan få spela. Intresseanmälan görs till adressen sture.gun@telia.com

I matchen mot Tjeckien har det svenska laget länge legat i kraftigt underläge. Förlusten är numera också ett matematiskt faktum eftersom motståndarlaget nyligen passerade det magiska 50%-strecket. Här får vi med andra ord bereda oss på en rejäl förlust.

Matchen mot Mexiko har förlängts till årsskiftet. Alla lagmedlemmar i den matchen med ännu pågående partier ombedes ta kontakt med lagledaren, särskilt om förbindelsen med motståndarsidan på något sätt kommit i otakt.

Sydafrika har tyvärr svarat på vår utmaning att de inte har möjlighet att starta en match till hösten. Vi flyttar fram detta projekt till nästa år och håller i stället dörren öppen för andra

kontakter, ty ambitionen är fortfarande att vi förutom Slovenienmatchen skall starta ännu en vänskapslandskamp senare i år. Alla intresserade är därför välkomna med anmälningar till vår kölista!

Följande individuella resultat har influiter efter den senaste avrapporteringen i Korrschack:

SVERIGE		v s		BRASILIEN	
7 Bo Lindström	Sandviken	½	½	T E Carlsen	
SVERIGE		v s		LUXEMBURG	
4 Knut Carlqvist	Burgsvik	0	½	Francis Schmit	
7 Marek Trokenheim	Skärholmen	½	1	Henri Wealer	
SVERIGE		v s		TJECKIEN	
7 Ulf Norevall	Uppsala	½	½	Vladyslav Hybl	
SVERIGE		v s		PERU	
6 Jan Johansson	Västerås	1	0	E H Nicolini	
SVERIGE		v s		HONGKONG	
1 Tomas Carnstam	Lund	1	·	Henry Leung	
7 Jan Sandberg	Jönköping	½	·	Tsan Hon Ki	
12 Lars Rylner	Jönköping	·	1	Ho Yin Ping	
SVERIGE		v s		SKOTTLAND	
25 Peter Olsson	Uddevalla	1	1	G McCoy	
SVERIGE		v s		URUGUAY	
1 Sven-Å Kronberg	Helsingborg	·	1	Mario Davila	
10 Anders Brissman	Tibro	1	1	Andrés Choca	
SVERIGE		v s		USA	
3 Anders Wengholm	Alingsås	½	½	Erik Osbun	
9 Allan Jonasson	Norrköping	·	0	Chuck Pickett	
38 Rolf Stenroos	Enskededalen	1	·	D T Fulton	
53 Per Petersen	Malmö	½	1	Nikolai Brunn	
SVERIGE		v s		KANADA	
7 Per-Gösta Högborg	Stockholm	1	0	William Roach	
19 Susanne Hansson	Göteborg	·	0	David Nazarian	

5-Nations eMail Tournament

I nr 6/98 kunde Mats Larsson berätta om det svenska lagets seger i **5-Nations eMail Tournament**. Nu föreligger den definitiva poängställningen: 1) Sverige 27; 2) Argentina 24½; 3) Österrike 20½; 4) Kanada 15½; 5) Sydafrika 12½ poäng.

Nordisk 5-landskamp

Norge	58½	59%	+1
Sverige	52½	55%	+5
Island	42½	47%	+10
Finland	41	46%	+11
Danmark	40½	42%	+3

SVERIGE	DEN	FIN	ISD	NOR
1. Rune Holmberg	½	½	1	½
2. Stig Lundholm	1	½	·	½
3. Sven Asker	0	½	0	0
4. Jonas Dahlgren	·	½	½	½
5. Per Söderberg	½	½	½	1
6. Anders Wengholm	½	1	1	½
7. Christer Thörnros	1	0	½	0
8. Gunnar Blomstrand	1	½	½	½
9. Börje Sandström	1	½	0	0
10. Jan Höglund	½	1	½	½
11. Tony Hedlund	½	1	½	0
12. Allan Jonasson	1	½	1	½
13. Leif Karlsson	1	1	1	0
14. Matts Unander	½	½	1	1
15. Östen Nordström	1	·	0	0
16. Bo Backman	1	1	½	0
17. Mikael Bäckström	1	0	1	0
18. Bo Lindström	0	1	1	½
19. Jan Sandberg	½	½	½	0
20. Jan Malmström	1	½	1	0
21. Mats Larsson	1	½	1	½
22. Göran Carlsson	1	0	0	½
23. Jan Svensson	·	½	0	1
24. Nils Stenquist	0	·	0	0
25. Sven-Erik Sagström	1	1	½	½

Pris till Andersson

Under invigningsceremonin till stormästarturneringen i Katrineholm nyligen fick Ulf Andersson motta förstapriset i hans första korrturering, NPSF 50 år.

Degerhammar vinner SM

Oberoende av hur de två sista partierna i SM 1997 slutar, så står det klart att Rune Degerhammar blir Sverigemästare på bättre särskiljning än Erik Malmstig. Det är också klart att Björn Johnson blir trea. Mer om det i nästa nummer!

Svenska ICCF-startar

(t=trekvtart, s=semi, e=epost)

WF19t 1 Franko Lukez, Nybro
 WF19t 2 Rune Holmberg, Mölndal
 WF19t 3 Stefan Winge, Stockholm
 WF19t 4 Dan Olofson, Spånga
 WF19t 5 Bo Hjort, Jönköping
 WF23s 2 Ludvig Sandström, Stockholm
 WF23s 5 Kenneth Josefsson, Ängelholm
 WF23s 10 Krister Johansson, Svängsta
 WF23s 12 Rune Degerhammar, Kristianstad
 MNT 69 Börje Sandström, Täby
 MNTe 3 Jan Malmström, Grängesberg
 MNTe 4 Hector Horta, Upplands Väsby
 MNTe 6 Jan Malmström, Grängesberg
 MNTe 8 Göran Carlsson, Huskvarna
 MNTe 9 Peter Nielsen, Jönköping
 MNTe 10 Göran Carlsson, Huskvarna
 MNTe 11 Hector Horta, Upplands Väsby
 WM 785 Tomas Silfver, Älvsjö
 WM 786 Jan Sandberg, Jönköping
 WM 788 Tomas Silfver, Älvsjö
 WM 790 Erik M Svensson, Trollhättan
 WH 958 Lennart Krook, Luleå
 EF63s 6 Bo Sjögren, Linköping
 EH 1292 Jan Bennborn, Solna
 EM 1233 Filip Hellström, Degerfors
 TT 12/95 F Anders Mattsson, Borås
 TT 15/98 I Kjell Pettersson, Solna

Gåpåvarianten

På sin hemsida på Internet (www.pinova.se) rekommenderar Per Sörenfors en gambit mot Gåpåvarianten i Sicilianskt: **1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Db6 6.Le3 lb4 7.Sb5 Da5 8.a3 Lxc3+ 9.Sxc3 Sc6 10.Dd2 d5 11.0-0 dxe4 12.Dd6 a6 13.g4!**

Det finns en hel del analyser på nämnda hemsida. Här ett par möjligheter: 13. - De5 14.Dxe5 Sxe5 15.g5 Sfg4 16.Ld4 Sf3 17.Sxe4 Sxd4 18.Txd4 0-0 19.h3 Se5 20.Lg2 Sg6 21.Sd6 e5 22.Tb4 och vit kommer bonde över, eller 13. - Sxg4 14.Lc5 f5 15.Sa4!! Sxf2 (15. - Dxa4 16.Dc7 Sxf2 17.Td8+! med matt) 16.Sb6 Sxd1 17.Sxc8 Txc8 18.Dxe6+ Kd8 19.Lb5! Sf2 20.Dd6+ Ke8 21.De7 matt.

Hur kommer jag med i SSKK-matcherna?

Anmälan sker till SSKKs postgirokonto 52052-8. Startavgiften är 50 kr per match. Ange spelklass och/eller rankingtal vid anmälan! Alla SSKK-medlemmar är välkomna, oavsett spelstyrka och tidigare erfarenheter av internationellt spel. Vi startar som regel 2-3 nya matcher per år.

Under ett par månader runt årsskiftet vistades Tönu Öim i USA, huvudsakligen i Florida där hans dotter lever. Runt om i landet gav han simultanföreläsningar och ett antal analysseminarier.

Resor och analyser med Tönu Öim

Av Christer Niklasson

I bland har jag fått intrycket att Tönu Öim betraktar det svenska landskapet med dess olika varianter, från småländska granskogar eller kalhyggen till den solglitrande Vättern en kall vinterdag, med samma intresse och noggrannhet som han betraktar ställningarna på schackbrädet.

Jag kan skriva detta efter ett antal gemensamma bussresor från Stockholm till Lund, där vi är klubbkamrater i Lunds ASK. Tre saker är absolut nödvändiga inför den nära tio timmar långa bussresan genom Sverige med ett oändligt antal stopp i diverse hålor ute på vischan.

För det första att vi möts på Cityterminalen innan bussens avgång.

För det andra att vi lyckas lägga beslag på de två främre platserna vid det stora panoramafönstret på dubbeldäckarens övervåning. Det är naturligtvis viktigt att färdas så seende som möjligt och här finns överblicken i en upphöjd position genom städer och landskap. Strategin för att uppnå detta är relativt enkel när man är två (är man ensam är det svårt att kombinera bagageinlämnandet bak i bussen med att stå först i kön när dörrarna öppnas). Öim tar hand om bagaget medan jag intar den optimala ställningen några decimeter framför dörrarna någon minut innan de öppnas. Efter att snabbt löst biljett forcerar jag trappan upp till övervåningen och kan ohotad ockupera de

två centrala och eftersökta platserna, medan Öim i lugn och ro kan strula med bagaget tillsammans med den stressade bussbetjänten.

För det tredje att Öim har med sig matsäcken, det vill säga två glas och det goda estniska ölet. "Very strong!" som den dubbla världsmästaren brukar säga. Jag sa vid något tillfälle att de här långa bussresorna borde kunna avsätta en teoretisk nyhet per resa, men faktum är att vi sällan eller aldrig plockar fram fickschacket (men desto fler analyser före och efter de allsvenska ronderna, också Öims korrpartier). Samtalen blir många och livliga där schack bara utgör ett av flera ämnen, om än viktigt. Men frågor om vad som odlas på det eller det fältet som snabbt rullar förbi utanför fönstret, om eventuell djuruppfödning (kor etc. etc.) eller om det kulturgeografiska landskapet och dess utveckling kan jag ytterst sällan besvara. Liksom frågan rörande transportsystemet i landet och de tunga, ofta underligt märkta lastbilar som ibland orsakar beklagliga förseningar. (Öim har efter avslutade akademiska studier arbetat i organisationen som ombesörjer de estniska transporterna.)

Genom Norrköping söker hans blick ofta polishuset som han också pekat ut för mig. Han minns med glädje en angenäm mottagning med Christer Wänéus för ett antal år

Christer Niklasson och Tönu Öim på Cityterminalen i Stockholm. Resmål: Hultsfred.

sedan. En höjdpunkt under resans gång utgör ankomsten till Jönköping, det svenska bibelbältets mecka. Inte bara därför att det blir möjligt att efter flera timmar äntligen kunna sträcka på benen och få en kort rast, utan också därför att världsmästaren är genuint förtjust i staden med den unika träarkitekturen och vackert belägen vid Vätterns strand. Om tid finns brukar vi spatsera en stund nere vid vattnet innan det är dags att fortsätta djupare in i Södern med de öppna landskapen, vindkraftverken, Barsebäck och den stjärnklara natthimlen majestätiskt välvande sig över de fågelliknande lyftkranarna i Landskrona...

Tönu Öim lärde sig spelet av sin far redan i sexårsåldern men började spela mer regel-

bundet när han fyllt tio. Exakt så många år som det långt senare i livet skulle ta honom att bli världsmästare två gånger, den ende som lyckats med den bedriften i korrshackets förhållandevis korta historia. Tio år av intensivt arbete som naturligtvis kräver ett betydande mått av tålmod och envishet. Tålmod, långsamhet och förutsättningslöshet - utan varje spår av fåfänga eller tron att just den egna idén med nödvändighet måste innehålla sanningen - präglar också Öims sätt att analysera. Viktigare än svaren, åtminstone till en början, tycks vara att ställa de rätta, eller i alla händelser intressanta, frågorna. Som en diskussion bland vänner där man låter samtalets gång, i vilken riktning det nu än tar, uppenbara de sanningar som finns där, inte

tro sig veta svaren på förhand och till varje pris kämpa för att få rätt. I det senare fallet är inte samtalet eller analysen en form att söka kunskap utan bara ett sätt att blåsa upp det egna jaget av gud vet vilken anledning. Dessa frågor börjar i Öims fall ställas ungefär ett halvår innan varje viktig korturnering. I regel några tysta timmar varje kväll innan sänggåendet. Att kartlägga motståndarens starka och svaga sidor, sökandet efter nyheter och förstärkningar i de varianter han tänker använda. Ett stort antal partier systematiseras, gamla analyser förfinas och nya tillkommer. Så arbetar naturligtvis de flesta av de professionella schackspelarna. Men det som skiljer den större mästaren från den mindre är att i detta väldiga informationsflöde hela tiden känna igen sina egna linjer, vara trogen sin stil och den schackfilosofi man har. Sätta sin egen prägel på den samlade informationen och så hitta nya drag och idéer. Egna idéer.

Öims stora förebild är inte överraskande Keres som han både spelat mot och lärt känna. Keres klassiska, rena stil blev tidigt en inspirationskälla och Öim är en uttalad klassisist som föredrar någorlunda klart definierade strukturer som uppstår ur klassiska öppningar som Spanskt och Damgambit, men de varianter som innehåller stor taktisk energi. Men där finns också något mer. När han försöker verbalisera sin schackfilosofi, ibland nog så entusiastiskt, är om jag förstätt honom rätt orden konfrontation och konflikt centrala. Det här kan låta luddigt och intetsärande, för att inte säga kvasivetenskapligt, men spelar man igenom hans partier eller analyserar med honom blir det mer begripligt. Konflikteorin består helt enkelt i att pjäserna **så snabbt som möjligt** ska komma i kontakt med varandra.

Några exempel för att förtydliga; Öims huvudförsvar mot 1.d4 är slavisk Damgambit och Grünfeldindiskt. Efter **1.d4 d5 2.c4 c6** har en konflikt/konfrontation uppstått redan

efter två drag.

Vit kan slå på d5, svart på c4. En spänning är för handen. I Grünfeld uppstår den ett drag senare: **1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5**

Återigen står c4 mot d5, d5 mot c4.

Det här resonemanget leder vidare mot det som Öim med en metafor kallar "fotbollssituationen". Spelare som konfronteras med varandra i kamp om bollen i en upphettad konfliktsituation. Det kan leda till att angriparen kan fortsätta vidare mot mål (matt) eller att attacken avslås. Strategi och planläggning föregår den här situationen såväl på fotbollsplanen som på schackbrädet. Det är inte fråga om ett hundslagsmål. Resonemanget kan förefalla trivialt eftersom ett schackparti alltid består just i att pjäserna konfronteras med varandra. Men tanken är att det ska ske på **tidigast möjliga stadium** och sedan undan för undan trappas upp. Jämför de två öppningsställningarna ovan med den här ställningen i Jugoslaviskt: **1.e4 d6 2.d4 Sf6**

VM 14 Final		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	p	rest
1. Ove Ekebjærg	Danmark	■	1	½	½	½	1	1	1	1	½	1	½	½	½	½	10½	
2. Luba Kristol	Israel	0	■	½	½	0	0	1	0	½	1	½	½	½	0	½	5	+3
3. Grigorij Sanakojev	Ryssland	½	½	■	½	·	½	1	½	½	½	·	0	·	0	½	5	+3
4. Jozef Franzen	Slovakien	½	½	½	■	½	0	1	½	½	·	½	½	½	0	0	5½	+1
5. Fritz Baumbach	Tyskland	½	1	·	½	■	1	1	0	0	·	0	0	0	½	½	5	+2
6. Simon Webb	England	0	1	½	1	0	■	1	0	½	·	1	½	1	½	½	7½	+1
7. Joao Cordovil	Portugal	0	0	0	0	0	0	■	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8. Michel Lecroq	Frankrike	0	1	½	½	1	1	1	■	½	1	½	½	½	1	½	9½	
9. Volker-Michael Anton	Tyskland	0	½	½	½	1	½	1	½	■	1	½	½	0	0	½	7	
10. Pablo Buj	Argentina	0	0	½	·	·	·	1	0	0	■	½	0	0	0	0	2	+3
11. Peter Boll	Holland	½	½	·	½	1	0	1	½	½	½	■	½	0	0	0	5	+1
12. Juan S Morgado	Argentina	0	½	1	½	1	½	1	½	1	½	■	½	0	½	8		
13. Werner Stern	Tyskland	½	½	·	½	1	0	1	½	1	1	1	½	■	0	0	7½	+1
14. Tönu Öim	Estland	½	1	1	1	½	½	1	0	1	1	1	1	1	■	½	11	
15. Tunc Hamarat	Österrike	½	½	½	1	½	½	1	½	½	1	1	½	1	½	■	9½	

3.Sc3 g6 4.Sf3

Här har det ännu inte uppstått någon konfrontation mellan pjäserna. Öim skulle aldrig spela den här ställningen vare sig som vit eller svart. "Jag tror inte jag förstår den här ställningen riktigt." (Öim). För honom är 4.f4 det givna draget eftersom det leder till en snabbare konfrontation. 1. - d6 är mer fråga om att markera så att "bollen" inte ska kunna spelas fram till någon nära "målet", medan 1. - e5 (som svar på 1.e4) så att säga går direkt på "bollinnehavaren" i kamp man mot man.

Förhållandet till Tiden är centralt för alla människor, givetvis, medvetet eller inte. Kroppspråket avslöjar ofta omedvetet tidsuppfattningen hos personen i fråga. En mäs-

tares spelstil, den schackfilosofi han eller hon omfattar, är starkt relaterad till tidsbegreppet. Spelare som Kasparov eller Fischer använder tiden i ett schackparti på ett annat sätt än låt oss säga en Petrosjan eller Ulf Andersson. I det förstnämnda fallet rör det sig om en mer framåtlutad forcerad stil, i det senare om en mer tillbakalutad meditativ. En bekant sa en gång att tiden betyder nästan ingenting i Petrosjans partier. Han kan lavera och flytta runt i det oändliga i sökandet efter en blotta. Det finns en poäng här, men jag skulle hellre säga att Petrosjans tidsuppfattning är en annan. Tid(en) är ju alltid närvarande. Allt är tid. En stol, ett bord, ett träd är alla tid. Öims stil är mycket tydlig när det gäller tiden. Han spelar framåtlutad forcerat. Hans tidsuppfattning uttrycks i konflikteorin och syftar till att tiden på schackbrädet ska gå "snabbare". Ställningar som innehåller maximal taktisk energi. Logiskt är då att han som svart gärna spelar Marshallangreppet och som vit huvudvarianterna i draken. Öppningar som forcerar spelet och trappar upp konfrontationen så snabbt som möjligt.

Det är hög tid att Öim själv får komma till tals genom några partier från VM-finalen.

Joao Cordovil

Tönu Öim

Spanskt (C 68)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.Lxc6!?

Det här draget kom som en överraskning för Öim. Cordovil föredrar normalt ett mer taktiskt spel än denna strikt positionella variant. Men lugnet varar inte längre än till tionde draget.

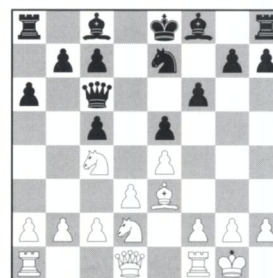
4. - dxc6 5.0-0 Dd6 6.d3 f6

Stöttar den centrala e5-punkten då vits plan är att angripa e5 med antingen f4 eller c3, d4. Försvagningen av de vita fälten på kungsflygeln, f5 och g6, är försumbar så länge löparen på c8 är i livet.

7. Le3 Se7

Alternativet är 7. - Lg4, men efter 8.Sbd2 0-0-0 9.Tb1!? med idén b4 och a4 rycker vit åt sig initiativet på damflygeln. I ställningar med rockad på olika flyglar är ju initiativet extra viktigt, och här har vit den brytpunkt han behöver (b5) för att öppna linjer mot den svarta kungen.

8.Sbd2 c5 9.Sc4 Dc6 10.Sfd2

10. - g5!?!

En teoretisk nyhet och ett drag som är mycket typiskt för Öims sätt att spela. (Det andra utropstecknet därför att det är helt i linje med hans stil, så som jag uppfattar den.) Normalt spelar 10. - Le6 för att möta 11.f4 med 11. - exf4 12.Lxf4 Sg6 följt av Ld6. Det är ännu för tidigt att säga om partifortsättningen är starkare, men f4 förhindras samtidigt som en

bondestorm på kungsflygeln (konfrontation!) inleds. Priset svart får betala är att f6-bonden riskerar att bli svag för resten av partiet. Man lägger märke till att det inte är så lätt för vit att komma till en motstöt i centrum (d4) på grund av springarens osäkra ställning på c4 och att svart torn snart kommer till d8 med tryck längs den halvöppna linjen; 11.c3?! Le6 12.Tc1 0-0-0. Det är inte lätt att finna ett alternativ till vits nästa drag i partiet. På 11.a4, med idén a5 och Sb3, spelar svart 11. - a5 och vit har kört fast på damflygeln. Inte heller 11.a3 med idén b4 verkar särskilt lovande, eller 11.Sb3 b6.

11.Sa5!? Da4 12.Sab3 b6 13.Dh5+!?

Förhindrar att svart rycker åt sig initiativet med det planerade h5 samtidigt som pjäserna på kungsflygeln (Sg6) binds upp. Ställningen är originell (och troligen i jämvikt) därför att båda damerna agerar som blockadpjäser på var sin flygel!; Dh5 förhindrar h5 och Da4 förhindrar uppmarschen a4-a5 osv.

13. - Sg6 14.c3?!

Ett något underligt drag. Vit vill möjligen spela d4 men ångrar sig sedan. 14.h4!?! direkt, utan tidsspillan, förefaller bättre.

Efterpartifortsättningen kommer 14. - La6!?! starkt i betraktande, men svart väljer i stället att utveckla den andra löparen.

14. - Ld6 15.h4!?

Bästa möjligheten till aktivt spel. På 15.d4 följer 15. - 15. - c4.

15. - gxh4 16.f4 exf4 17.Sc4 Le6

Efter 17. - fxe3? 18.Txf6 slår vits angrepp igenom.

18.Sxd6+ cxd6 19.Lxf4 0-0-0

En kritisk ställning. Vit måste behålla löparen, eller i varje fall inte offra den vilket sker i partiet. Men svart har farliga hot på kungsflygeln i kraft av g-linjen och möjligheten att spela h3 i olika lägen. Efter t ex 20.Lh6 Thg8 21.Txf6 Dd7 följt av h3 och Se5 har det svarta angreppet goda utsikter att slå igenom.

20.Lxd6? Txd6 21.Txf6 Tf8 22.Txf8+ Sxf8 23.Tf1 Sd7

Den här springaren är en jätte i försvaret medan Sb3 inte kan göra mycket annat än stå bredvid och titta på vad som egentligen händer.

24.De8+ Kc7 25.Tf8 Txd3 26.e5

Möjlig var det den här ställningen som förespeglade vit då han offrade löparen i 20:e draget. Om nu 26. - b5, för att ge kungen ett lufthål, har vit remi genom 27.Dd8+ Kc6 28.Da8+ osv. Försöker svart vinna med 26. -

Kc6? tar det en ände med förskräckelse: 27.Dxe6+ Kb5 28.c4+!

a) 28. - Dxc4 29.Dxc4+ Kxc4 30.e6 Sxf8 31.e7 osv.

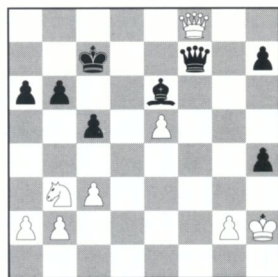
b) 28. - Kb4 29.Tf1 Te3 30.Dd6! Txe5 31.Dd2+ Kxc4 32.Tf4+ med matt.

I de här varianterna fick trots allt den stackars vita hästen en smula upprättelse, vilket inte sker i partiet...

26. - Td1+ 27.Kf2

Om i stället 27.Kh2 så 27. - Sxe5!! 28.Db8+ (28.Dxa4 Sg4+ 29.Dxg4 Lxg4 och svart vinner slutspelet) 28. - Kc6 29.Dxe5 (28.De8+ Kd5 30.Dxa4 Sg4+ 31.Dxg4 Lxg4 med samma slutsats som i föregående parentesvariant.) 29. - Dg4! och svart vinner. I de här varianterna, liksom i partiet, vinner svart slutspelen tämligen enkelt på grund av den helt överlägsna löparen jämfört med den pattställda springaren på b3.

27. - Tf1+! 28.Kxf1 Db5+ 29.Kg1 Sxf8 30.Dxf8 Dd7 31.Kh2 Df7!

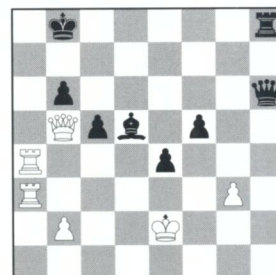
Strålande teknik! Efter 32.Dxf7+ Lxf7 är det bara att gå och plocka e5-bonden med lätt vinst. Kungen tränger in på damflygeln via de vita fälten (eller e3).

32.Dd6+ Kb7 33.Dd2 Dg7 34.uppg.

På 34.De3 avgör 34. - Ld5 och om 34.Dd6 så 34. - Ld7 och 35. - Lc6.

Ibland är den långa diagonalen mycket lång. Så också i följande partiställning, men nu också i defensivt syfte.

Tönu Öim

Peter Boll

Vit är vid draget. Liksom i föregående parti har öppningen varit Spanskt med rockad åt olika håll. Tack vare den starka löparen på d5 är vits skenbart så imponerande tunga artilleri hjälplöst. I partiet skedde 40.Ta7 f4! och vit gav upp eftersom 41.gxf4 besvaras med 41. - Dh2+ osv. Men andra drag än 40.Ta7 är lika hopplösa.

a) 40.b4 f4;

b) 40.Ta6 Dh2+ 41.Ke1 Dh1+ 42.Df1 Dxf1+ 43.Kxf1 Lc4+;

c) 40.Da6 Lb7! 41.Db5 Td8;

d) 40.Tc3 Dd6 41.Kf2 Lc4!!;

e) 40.Te3 Lc4+! 41.Dxc4 Dh2+;

f) 40.Ta1 Dh2+ 41.Kd1 Lb3+! 42.Dxb3 Dg1+ 43.Kc2 Th2+ 44.Kc3 Dxc3+ 45.Kc4 Dg8+ osv. (Öim)

Grigorij Sanakojev

Tönu Öim

Spanskt (C 64)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 Lc5!?

En fortsättning Öim analyserat i detalj och som leder till den typ av spel han eftersträvar. Om vit ska få ut något påtagligt i öppningen måste han **så snabbt som möjligt** genomföra d4. Tidigt i partiet uppstår alltså en konfrontation runt fältet d4.

4.c3 Lb6 5.d4 exd4 6.cxd4

6. - Sce7!?

En teoretisk nyhet som har åtskilliga analys-timmar bakom sig. Den första idén med draget är att konfrontera vits centrum med c6 och d5. Men det djupare syftet visar sig först i 14:e draget. När svart spelar det här springardraget måste han exakt kunna bedöma den strategiskt mycket komplicerade ställning som då uppstår. På grund av "hotet" 7. - c6 måste vit nu ytterligare rycka fram i centrum, vilket ökar löparens aktionsradie från b6. En ställning med hög spänningsgrad har uppstått.

7.d5 Sf6

På detta sätt ska centrum angripas. Efter 7. - c6?! 8.Lc4 håller vit ett fast grepp om centrumfältet d5.

8.Sc3 a6(!)

Svart bör redan här ställa frågan till Lb5 på vilken diagonal den hör hemma. Vits nästa drag behöver inte vara dåligt men den som vill förstärka vits spel innan det 14:e draget måste undersöka 9.Lc4 och 9.Ld3. Men i båda fallen tycks svart kunna ockupera fältet e5 med springarmanövrerna Sg4 och Sg6. Ställningen är troligen i jämvikt.

9.La4 0-0 10.e5

Får svart tid till 10. - d6 följt av Sg6 och Sg4 står han bättre. Spelar vit h3 så är det en rätt betydande försvagning i en ställning som den här.

10. - Sg4 11.0-0 d6 12.Lf4 Sg6

Efter svarts 6:e drag har vit gjort de principiella dragen och ryckt fram i centrum. Vi

Tõnu Õim. Född den 16 juni 1941 i Raasiku, 30 km från Tallinn. Internationell mästare 1975. Stormästare 1981. Världsmästare första gången 1982 (1977-82). Världsmästare andra gången 1999 (1994-99).

befinner oss i "huvudvarianten".

13.Lg5 f6 14.exf6 gxf6!!

Här är naturligtvis 14. - Sxf6 dåligt, men

partifortsättningens styrka måste sättas i relation till 6. - Sce7 och framför allt bedömningen av den nu uppkomna ställningen. Svart har alltså tvingats splittra sin bondeställning och kungsställningen kan tyckas svag. Dessutom gapar ett fult hål på e6. Men det är ett alltför statiskt sätt att bedöma en ställning där dynamiskt pjässpel har högsta prioritet. Samtliga svarts lätta pjäser utövar stor aktivitet (efter Sg4-e5 och Lg4 är i högsta grad också Lc8 i händelsernas centrum) och samverkar bättre än vits. En viktig orsak till det är också svarts totala kontroll av nyckel/uppmarschfältet e5. Genom 14. - gxf6, ett avslag mot

centrum, säkras inte bara e5 utan det blir också möjligt att slå tillbaka med f-bonden (en svart springare på e5 är mycket besvärande för vit) vilket öppnar f-linjen och samtidigt tar kontroll över centrumfältet d4. Vits springare har inga stödjepunkter i centrum som de kan "hänga upp sig" på. Men har vit egentligen någon svag punkt? Jo, g2! Ytterligare ett syfte med bondeavslaget på f6 är att kunna spela Tg8 och trycka längs g-linjen. Slutligen kan konstateras att bonden på f6 också tar ifrån vit fältet g5. En vit pjäs där, till exempel en springare, skulle stå mycket aktivt.

15.Lc1

Vit hoppas så småningom kunna omplacera löparen på diagonalen a1-h8.

15. - Kh8! 16.Lc2 Tg8 17.Se4 Df8

En märklig ställning. Vits lätta pjäser kan tyckas ha intagit goda positioner, löparna skjuter mot kungsflygeln och stolta springare på f3 och e4, men i själva verket uträttar de mycket lite konkret. Det är inte lätt att hitta en spelplan. Vits nästa drag, för att ta terräng på damflygeln och med Ta3 kunna säkra kungsflygeln, är för långsamt. Bättre är 18.b4 eller möjligen 18.Sg3.

18.a4?! Se7!

Ökar trycket mot g2 och den nya svagheten - d5.

19.b4 Df7 20.Lb2 Se5 21.Sxe5 fxe5 22.Kh1 Sxd5 23.f4

Vit har satt sin lit till detta drag då 23. - Se3?

VM-final 16

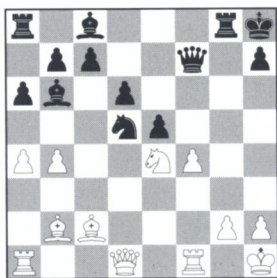
Den 30 juni startar finalen i VM 16 med tre danskar i startfältet! Här är de 17 deltagarna i ratingordning:

IGM Michail Umanskij, Ryssland	2687
IGM Erik Bang, Danmark	2663
IGM Ove Ekebjærg, Danmark	2635
IGM Rudolf Maliangkay, Holland	2618
IGM Jørn Sloth, Danmark	2610
IGM Tunc Hamarat, Österrike	2603
IM Rudolf Sevecek, Tjeckien	2602
IGM Alexander Voltjok, Ukraina	2602
IGM Horst Rittner, Tyskland	2601
IM Spyros Kofidis, Grekland	2592
IGM Achim Soltau, Tyskland	2577
IGM Stefan Brzozka, Polen	2570
IGM Siegfried Kluve, Tyskland	2550
IM Anatolij Kamenets, Ukraina	2540
IM Igor Samarin, Ryssland	2535
IM Roland Pfetzschner, Tyskland	2503

Den 1 juni startade de fem 3/4-finalerna i VM 19. Det finns en svensk deltagare i varje grupp:

- Grupp 1: Franko Lukez
- Grupp 2: Rune Holmberg
- Grupp 3: Stefan Winge
- Grupp 4: Dan Olofson
- Grupp 5: Bo Hjort

strandar på 24.fxe5!

23. - Dg7! 24. Sg5 Sxf4 25. h4 Tf8 26. Lxh7 Lf5 27. Lxf5 Txf5 28. Dg4

28. - Txc5!

Mest exakt och det berövar vit varje möjlighet till motspel.

29. Dxc5 Dxc5 30. hxc5 Kg7

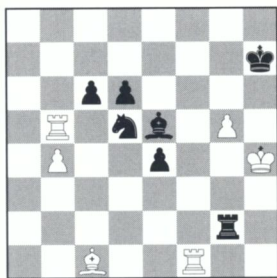
Med matthot. Svarts trumf i det uppkomna slutspelet är flera; två förbundna fribönder i centrum, maximal aktivitet för springare och löpare (jämför Lb6 med den dåliga Lb2), vits osäkra kungsställning. Det är inte lätt för tornen att tränga in i svarts ställning. Enda hoppet står till f-linjen.

31. Kh2 Sd5!

Centralisering!

32. Ta3 Le3 33. Lc1 Ld4 34. Tb3 b5! 35. axb5 axb5 36. Kh3 Ta1 37. Tbf3 e4 38. Tf5 Le5

Svart har ett totalt grepp över centrum och löparen på c1 är mer eller mindre pattställd. 39. Kh4 Kg6 40. Tf8 Ta2 41. Tg8+ Kh7 42. Tb8 Txc5 43. Txb5 c6

Genom de senaste dragen har spelet delvis ändrat karaktär och når nu sin kulmen när svart spelar 43. - c6. I slutspelets första fas rörde det sig i huvudsak om ett strategiskt tänkande där konkret variantanalys kom i bakgrunden; var ska pjäserna stå för att verka maximalt, att finna den rätta planen, begränsa motståndarens aktivitet och ta kontroll över de viktiga fälten etc. etc. Men vit har utnyttjat den möjlighet som stod honom till buds och åstadkommit ett visst motspel genom att tränga in med tornen via f-linjen (men svarts e-bonde är på väg att lotsas i dam). Nu är exakt variantberäkning helt avgörande, det kan hänga på ett enda tempo. I närschack är detta alltid ett psykologiskt intrikat läge, när man måste ställa om sig från ett sätt att tänka till ett annat (även om den strategiska bedömningen naturligtvis hela tiden finns där som en resonansbotten). I korrerschack har givetvis denna fasförskjutning inte lika stor betydelse därför att man i lugn och ro kan kontrollera den konkreta analysen. Alla har vi säkert under ett närschackparti, kanske i tidsnöd när dragserien närmar sig sitt slut, upplevt hur motståndaren utifrån en sämre ställning "plötsligt" hittar ett motspel. Så vad händer egentligen efter 43. - c6 om vit försöker något annat än partifortsättningen 44. Tb7+?

a) 44. Tb8 e3 45. b5 e2 46. Te1 Lg3+ 47. Kh3 Lxe1 48. Kxg2 Lc3 49. Te8 e1D 50. Txe1 Lxe1 51. bxc6 Lb4 och svart vinner.
b) 44. Txd5 (44. Ta5!?) 44. - cxd5 45. b5 d4

46. b6 Tg3 47. Tf7+ Kg6 48. Tf6+ Kg7 49. Te6 Tb3 50. Te7+ Kf8 och svart vinner. (Öim)

44. Tb7+ Kg6 45. b5 e3 46. Tf3

Inte 46. bxc6 e2 47. Te1 Lg3+ 48. Kh3 Lxe1 49. Kxg2 La5 och svart vinner.

46. - e2 47. Ld2 Tg1 48. bxc6 Td1 49. La5 Sc3! 50. Lxc3

Eller 50. Te3 Td4+ 51. Kh3 Td3!.

50. - Lxc3 51. Te7 e1D+ 52. Txe1 Lxe1+ 53. Kg4 Td4+ 54. Tf4

På 54. Kh3 följer 54. - La5!.

54. - Txf4+ 55. Kxf4 La5 56. Ke4 Lc7 57. uppg. Efter 57. Kd5 avgör 57. - Kxg5 58. Ke6 Lb8! (inte 58. - Kf4? 59. Kd7 och remi).

Tönu Öim

Luba Kristol

Sicilianskt (B 31)

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 4. 0-0 Lg7 5. c3 "Naturligtvis" väljer Öim det här draget framför alternativ som 5. Te1, 5. d3 eller 5. De2. Partifortsättningen leder till snabbast möjliga konfrontation i centrum (fältet d4).

5. - Db6

Det är väl till en del en smaksak, men kanske är 5. - Sf6 eller 5. - e5 solidare alternativ. Efter 5. - Sf6 6. De2 (6. d4!?, 6. e5!?) 6. - 0-0 7. d4 cxd4 8. cxd4 d5 9. e5 Se4 10. Sc3 Sxc3 11. bxc3 Sa5 12. h3 a6 13. Ld3 Ld7 väger chanserna jämnt.

Damen riskerar att hamna utsatt på b6.

6. Sa3(!) Sf6 7. Te1 0-0 8. e5 Sd5 9. Lc4(!) Sc7 10. Lb3 Sa5!?

Trots att springardraget släpper kontrollen av viktiga centrumfält som e5 och d4 är det nödvändigt att komma till tals med den enerverande löparen på b3. Det är svårt att se något alternativ; 10. - d6? för att "som vanligt" stöta mot förposten e5 går inte därför att damen står på b6 (Sc4) och på 10. - Se6 följer 11. Sc4 och 12. d4.

11. d4 cxd4 12. Sxd4 Se6?!

Nu eller i nästa drag måste svart fullfölja sin

plan från 10:e draget och byta av Lb3.

13. Le3 Sxd4?! 14. Lxd4 Dc7?!

Om svart inte ska bli matt måste damen ha kontakt med kungsflygeln (bättre än 14. - Dd8) och inte som nu bli en passiv åskådare på damflygeln. Vit har lyckats befästa sin terrängfördel (den viktiga förposten e5). Kan svart inte attackera e5-bonden tillräckligt i den här ställningstypen blir han "avskuren på mitten", det vill säga kungsflygelns och damflygelns styrkor kan inte koordineras. Det finns inte några farbara transportsträckor bakom de egna linjerna för att kalla in reserver när som nu kungsflygeln hotar att snabbt bli överfallen. Den modige soldat Lg7 klarar inte allt på egen hand.

15. Sb5 Db8 16. Lc5 a6 17. Sd4 Te8 18. Sf3

I galopp mot kungsflygeln!

18. - h6 19. Ld5 Dc7

20. Dd4!

Via en centralisering intar damen den avgörande angreppspositionen på h4.

20. - Sc6 21. Dh4 Sxe5 22. Sxe5 Lxe5 23. Lxe7 a5 24. Te3! Ta6 25. Tae1 d6 26. Lf6 uppg.

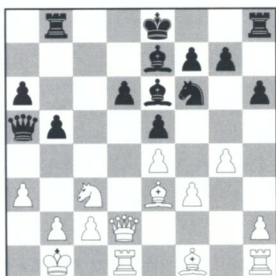
Det är notabelt att Öim denna gång inte spelade 3. d4 utan valde det "långsammare" 3. Lb5. Men efter att ha försökt finna motståndarens svaga och starka sidor i förberedelsearbetet valde han just i detta parti att gå andra vägar. Ingen teori eller filosofi får bli självändamål.

Korrkavalkad

Moderna genidrag

I sin bok *Secrets of Modern Chess Strategy* (Gambit 1998) tar John Watson vid där Aron Nimzowitsch slutade. Watson beskriver schackspelets utveckling sedan 1935, året då Nimzowitsch dog. Han menar att dagens stormästare mer än någonsin förut baserar sina beslut på mycket konkreta beräkningar och sätter sig över allmänna regler och principer. De nöjer sig inte med schablondrag i typställningar.

Som exempel på detta moderna förhållningssätt finns bl a ett parti Ivantjuk-Anand från Linares 1992. Det har kommenterats av Anand, bl a i *Informator* 55:227. Utgångspunkten är följande sicilianska ställning:

16.Sd5 Dxd2 17.Sxf6+

Anand: "Ivantjuk spelade väldigt snabbt, och jag misstänker att han missade mitt nästa drag. 17.Txd2! Sxd5 18.exd5 Ld7 19.h4 är oklart."

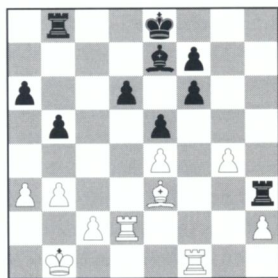
17. - gxf6!!

Anand: "Det här draget får ökad kraft efter vits 15:e drag (g4). 17. - Lxf6? 18.Txd2 är naturligtvis lite bättre för vit."

18.Txd2 h5 19.Tg1 hxg4 20.fxg4 Lc4!!

Watson: "Ett paradoxalt drag i modern anda."

21.b3 Lxf1 22.Txf1 Th3

Watson: "Hur många andra spelare i världen hade dragit 17. - gxf6 och därvid förutsett 20. - Lc4 (eller ens kommit på idén att spela 20. - Lc4 om de sluppit att lista ut förspelet)? Min gissning: mycket, mycket få (när allt kommer omkring, Anand förser själv båda dragen med två utropstecken). Men varför? Därför att vi automatiskt av *principiella skäl* avvisar denna kombination av idéer... De moderna spelarna, särskilt de främsta av dem, är på det klara med att man måste spela mot själva ställningen inte mot någon abstrakt idé om ställningen."

Nu var Anand inte först med att spela 17. - gxf6. Innan han gjorde det i sin träningsmatch

mot Ivantjuk, så hade Robert Ericsson skickat i väg samma drag i samma ställning mot Kent Rörqvist i SSKKs mästarclass!

Kent Rörqvist

Robert Ericsson

Sicilianskt (B 66)

SSKK M:169, 1991-92

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.Lg5 e6 7.Dd2 a6 8.0-0-0 h6 9.Le3 Sxd4 10.Lxd4 b5 11.f3 Da5 12.a3 Le7 13.g4 e5 14.Le3 Le6 15.Kb1 Tb8 16.Sd5 Dxd2 17. Sxf6+ gxf6 18.Txd2 h5 19.Tg1 Kd7

Ericsson spelade alltså inte 19. - hxg4 20.fxg4 Lc4, men han fick ändå chansen att äta sig in på kungsflygeln så sakteliga.

20.h3 Kc6 21.f4 hxg4 22.hxg4 d5 23.exd5+ Lxd5 24.Lg2 Lxg2 25.Tg2 Th3 26.Tde2 Tg8 27.Ld4 Th4 28.fxe5 f5 29.c3 Tg2 30.Tgf2 Tf4 31.Kc2 Kd5 32.Kd2? Lg5 33.Kc2 Txf2 34.Txf2 Lf4 35.b3? Th2 36.Txh2 Lxh2 37.Kd3 Lxe5

och svart förvaltade sin merbonde på ett segerrikt sätt.

Ericsson: "17. - gxf6 förtjänar inte två utropstecken. Det gör däremot 20. - Lc4, som Anand såg och jag inte ens övervägde. Bara tanken på att byta bort vitfältslöparen med alla andra bönder kvar på svart gjorde draget 'inte fanns' i min föreställningsvärld. Där kan man tala om modern schackstrategi."

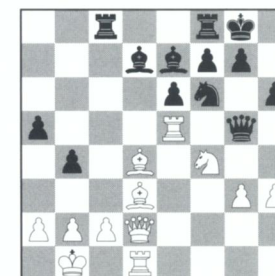
När gav han upp?

På annan plats i detta nummer återfinns partiet Sanakojev-Öim från VM-final 14. Det är osäkert vid vilket drag den förre gav upp, och det Öim själv som är upphovet till denna oklarhet. I en version har han skrivit 0-1 efter 53. - Td4+, i en annan har han 0-1 efter 56. - Lc7. Vi håller oss tills vidare till samma version som Chess Mail, d v s den senare.

Om vi ska våga oss på en gissning så skickade han med ett variantförslag till Sanakojev med 53:e draget, som antogs helt eller delvis tillsammans med ett tack för partiet. Öim får väl sprida ljus över detta vid ett senare tillfälle.

I en del korpartier kan man få upp slutställningar där det kan vara svårt att se varför den ena parten gav upp. I sådana fall anar man att den vinnande parten skickat iväg variantförslag inför vilka den andra parten valt att ge upp. I protokollet finns någon av dessa varianter oftast inte med.

Det är väl inte helt lätt att se varför svart gav upp i följande ställning?

Nordström-Aigmüller

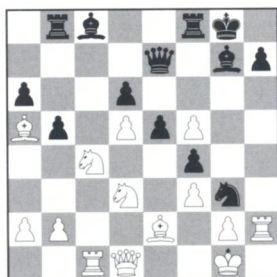
EM-final 43, 1990-91

Vits sista drag var 24.Te1-e5, och visst blir man väl lite nyfiken på hur vit vinner efter 24. - Dg3? Det visar sig att efter 25.Tg1 Df3 har vit en spikrak väg till vinst: 26.Le4!! Sxe4 27.Txg7+! Kxg7 (27. - Kh8 28.Sg6+ Kxg7 29.Th5+ med matt) 28.Tg5++ Kh7 29.Tg7+ Kh8 30.Sg6+ fxg6 31.Dxh6 matt.

Den odödliga vändningen

I *Arbetet Nyheterna* har Kjell Krantz tagit upp det fascinerande partiet Judovitj-Arnlinde till diskussion, och han har tagit våra parti-analyser i förra numret som utgångspunkt för

sina betraktelser. Följande ställning uppkom efter 26 drag:

Här menade vi att både 27.Sd2 och 27.Sa3 var starkare än partidraget 27.Sxd6.

Efter 27.Sd2 e4 28.fxe4 Ld4+ 29.Sf2 Lxf2+ (Efter 29. - Da7 30.Th3 Lxf2+ 31.Kh2 hotar tornet att tränga in på c7 och om svart tar kontroll över sjunde raden så kan vit kasta sig över d6 med Lb4 och Tc6. Försöker svart täppa till c-linjen med 31. - Lc5 så börjar tornet leva upp med 32.Th4. Direkt 30.Th4 är kanske också en möjlighet.) 30.Kxf2 Da7+ 31.Ke1 Dg1+ 32.Sf1 vill KK i stället för 32. - Sxf1 spela 32. - Sxe4, vilket är en förstärkning. Motspelet på e-linjen bör säkra lika spel.

Efter 27.Sa3 Da7+ 28.Sf2 e4 29.Lc3 föreslår KK det fräcka 29. - b4 30.Lxg7 bxa3!?. Men med torn över kan vit offra tillbaka vid lämpligt tillfälle, t ex 31.Lxf8 axb2 32.Tb1 a) 32. - Kxf8 33.Th6 Lxf5 (33. - exf3 34.Lxf3 Lxf5 35.Tf6+ och Txf5) 34.Tf6+ Kg8 35.Txf5 Sxf5 36.fxe4 och svart har inte kompensation för pjäsen.

b) 32. - De3 33.Lf1 Lxf5 34.Lxd6 Tc8 35.Lxf4! Dxf4 36.d6 med idén Db3+ och Dxb2, t ex 36. - Sxf1 37.Db3+ Kf8 38.Txf1 och Dxb2, eller 36. - Tc1 37.Db3+ Kf8 38.Dxb2 Se2+ 39.Dxe2 Txb1 40.fxe4 osv. Vit har avgörande fördel.

Den som lyckas påvisa utjämning för svart efter 27.Sa3 är på god väg att upphöja Arnlands fantastiska springaroffer i 25:e draget till en i grunden säker räddningsaktion.

Klubbtidning med korr

Av de klubbtidningar som jag får är det bara en som innehåller korr i varje nummer. Jag talar om ASS-bladet, som ges ut av Alingsås SS. På senare tid har den kompletterats med ett nyhetsbrev via e-post. Medlemmarna i Alingsås SS är sannerligen bra informerade om föreningens aktiviteter.

Vi har inte så sällan hämtat partimaterial från ASS-bladet. Här återger vi ett parti från nr 2/97.

James D Stewart
Jonas Dahlgren

Franskt (C 07)
EU/MI/1082

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.exd5 Dxd5

Alternativet 4. - exd5 har de senaste åren minskat i popularitet till förmån för textdraget. Svart vill byta sin c-bonde mot vits d-bonde och därigenom få en extra centrumbonde. Vit kan å andra sidan få i gång rejäla angrepp på svarts kungsställning.

5.Sgf3 cxd4 6.Lc4 Dd6 7.0-0 Sf6 8.Sb3 Sc6 9.Sbxd4 Sxd4 10.Sxd4

Vit kan välja att gå in i ett slutspel med 10.Dxd4, som i partiet Göran Carlsson-Anders Wengholm, korr-SM 1994 (SSKK-bulletinen nr 4/96).

10. - a6

Här kan svart också spela 10. - Ld7.

11.Te1 Dc7 12.Lb3 Ld6 13.Sf5!?

Ett drag som leder till ett mycket komplicerat och intressant spel.

13. - Lxh2+ 14.Kh1 0-0! 15.Sxg7 Td8!

Sämlre för svart är 15. - Kxg7 16.Dd4!.

16.Df3 Kxg7

■ SSKKs klass 3 har slopats (uppgår i klass 2). Förändringen fortplantas delvis uppåt genom frikostiga dispenser från gamla klass 2 till klass 1 etc.

17.g3

Bättre är 17.Lh6+. Det kan exempelvis följa 17. - Kg6 18.c3 Sd5! 19.Te4!? Kxh6 20.Tg4! Sf4 med intressant spel, som i partiet Chalifman-Gulko, Luzern 1993. [I den varianten har det hänt mycket sedan JD skrev de här kommentarerna för två år sedan. I Informator 65:267, partiet Adams-Drejev, Wijk aan Zee 1996, betecknade Adams 19.Tad1 (i stället för 19.Te4) som en prima nyhet. Han gav Speelman äran av draget och försåg det med två utropstecken. En av idéerna är 19. - Kxh6 20.Txd5 Txd5 21.Df6+ Kh5 22.Te3 och vit vinner. Nästa avsnitt i följetongen blev partiet Adams-McDonald, England 1997 (Informator 69:275) där den senare prövade nyheten 18. - Sh5 följt av 19.Lc1 f5 utan framgång. I det läget var det dags för korrspelarna att blanda sig i leken. I korpartiet Supper-Wolna, 1996-97, lyckades Wolna blåsa liv i svarts spel med 18. - Sh5 19.Lc1 Lf4 osv. Så klev Rublevskij in på scenen och i ett parti mot S Ivanov spelade han 19.Le3 (Informator 70:272) med gott resultat. Senaste försöket i Informatorvärlden är 18. - e5 19.Lc2+ e4 20. Txe4 Sxe4 21.Dxe4+ Kxh6 22.Dxh7+ Kg5 23.Dg7+ Kh5 24.Dh7+ med remi i partiet Salai-Revutskij, Hlohovec 1997. Sista ordet är säkert inte sagt i den varianten.]

17. - b5! 18.Lh6+?

Ett nytt drag för mig då partiet spelades. Här bör vit i stället spela 18.Kxh2 Lb7 19.De2 Dc6 20.Tg1 Tac8 21.De5 Dc5 22.Dxc5 Txc5

23.g4! med oklart spel enligt Ivanov.

18. - Kg6 19.Kxh2 Lb7 20.Df4 Dc5!

Ett härligt drag att skicka i väg. Förutom att matten på g5 förhindras hotar svart Dh5+.

21.g4 Td4! 22.uppg.

(Kommentarer av Jonas Dahlgren)

Svenska spelare med internationella titlar:

Stormästare (IGM)

1962	Åke Lundqvist
1990	Jan Ohlin
1992	Göran Andersson
1993	Rolf Lekander
1996	Ulf Andersson
1997	Ingvar Carlsson

Internationella Mästare (IM)

1959	Sven Kjellander
1971	Folke Ekström
1974	Arvid Sundin
1975	Torsten Hultquist
1978	Sven-Gunnar Samuelsson
1980	Jörgen Svenningsson
1981	Kjell Krantz
1982	Bo Hernod
1983	Stig Lundholm
1986	Ulf Svenson
1986	Thomas Welin
1990	Kenneth Josefsson
1991	Ulf Korman
1991	Lennart Nämark
1992	Lars Enterfeldt
1992	Jan-Olof Forsberg
1992	Martin Johansson
1992	Sven-Åke Kronberg
1993	Bo Hjort
1993	Manne Joffe
1993	Ralf Åkesson
1994	Anders Eriksson
1994	Mats Lindgren
1994	Lennart Rydholm
1994	Carl Olof Stål
1995	Walter All
1995	Göthe Gustafsson
1995	Jonny Hector
1995	Gunnar Hjorth
1995	Sune Hjorth
1995	Ingemar Johansson
1995	Eric Nordström
1996	Rune Holmberg
1997	Tomas Carnstam
1997	Franko Lukez
1997	Dan Olofson
1997	Kurt Schultzberg
1998	Per Söderberg
1998	Stefan Winge
	Raymond Ghafari
	Conny Persson

Schack på film: En kung i schack

Av Lars Grahn

Vid VM-matchen i Merano 1981 berättade Milos Forman att han hade ett par långfilmsidéer som han skulle presentera för sina finansärer. Hans nästa film skulle handla om antingen Wolfgang Amadeus Mozart eller Bobby Fischer. Det blev som bekant en film om Amadeus.

Jag är övertygad om att Forman kunde ha gjort en välgjord film om Fischer. Forman har ett brinnande schackintresse och hade säkert tagit hjälp av sin gode vän stormästaren Lubosh Kavalek. De båda är ungdomsvänner sedan uppväxten i Tjeckoslovakien. Senast jag såg Forman var för övrigt vid en snabbschackturnering i Bryssel för sju år sedan. Där satt den store filmmannen i första bänkraden med sin lilla stillbildskamera. Och Lubosh satt vid sidan om.

Det finns mindre framstående filmskapare som fascinerats av de stora schackmästarna. På TV såg jag den franska långfilmen *La partie d'échecs* (svensk titel: *En kung i schack*). Filmen handlar om ett franskt schackunderbarn vid namn Max. Denna film, som tillkom 1994, är ett av de värsta pekoral som jag någonsin har sett. Manusförfattaren Joslane Morand har uppenbarligen tagit intryck av Nabokovs roman *Han som spelade schack med livet*. Men när Nabokov skildrade en schackmästares väg mot katastrofen hade han till skillnad från Morand djupa kunskaper i schack och i det mänskliga psyket.

Howard Staunton var världens kanske främste schackspelare i mitten av 1800-talet. I filmen dyker engelsmannen upp på ett slott i Frankrike ovetande om att slottsfrun, en parant markisinna, har förberett en match om världsmästerskapet mellan honom och underbarnet Max. Innan Staunton blev schackmästare var han skådespelare, så valet av honom var kanske inte helt fel. Men i filmen framställs han som en klåpare vid brädet.

Det arrangeras en match över tre partier och sättet på vilket den genomförs saknar all verklighetsförankring. Man kunde bara skratta åt spektaklet.

Partierna spelades i ett tempo som skulle få aktörerna i *Lördagsblixten* i Malmö Folkets Park att tappa hakan. Det gick undan och pjäser vältes till höger och vänster. De fick ligga kvar. Hej och hå. En schack besvarades med rockad. Det var regelvidrigt redan på 1800-talet. Ingen brydde sig. Med tanke på att den riktige Staunton låg bakom de regler som världsschackförbundet FIDE antog 1929, så finns det anledning att höja på ögonbrynen. Och när den unge mannen förklarade schackmatt i tre drag så höll Staunton på att svimma i pur förvåning. Det brukar mästarna göra i de kalkonfilmer som gjorts på det här temat.

I filmen förklarar Staunton att han är beredd att lägga sig i det andra matchpartiet. Av någon anledning går Max med på detta. Världsmästartiteln struntade han i, men det var något

Humphrey Bogart vid ett schackbräde i filmen Casablanca (1943). Bogart var ingen oäven schackspelare.

med att han hett åträdde det pris som stod på spel, nämligen markisinnans dotter. Som i sin tur åträdde Staunton. Är sammanhangen oklara? Det var de också i filmen.

Inte nog med att den renhjärtade Max gick med på falskspelet, dessutom föreslog han en dragföljd som skulle leda fram till en ställning i vilken vit (Staunton) gavs chansen till en briljant avslutning. Den vackra kombinationen inleds med ett bondedrag, d4-d5. Tanken var alltså att Staunton skulle undvika just det draget.

Staunton: "Men det finns ju ingen anledning att flytta bonden."

Max: "Blir den stående, förlorar ni 14 drag senare."

Staunton efter att ha tänkt igenom saken ett par sekunder: "Javisst!"

Efter en genomspelning av partiet blir den replikväxlingen fullkomligt absurd.

Staunton-Max

Italienskt (C 54)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Lc5 4.c3 Sf6 5.d4 exd4 6.cxd4 Lb4+ 7.Sc3 d5

Numera föredrar man 7. - Sxe4.

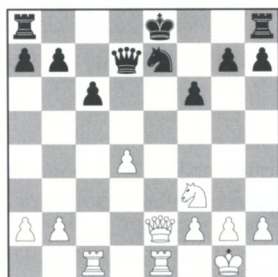
8.exd5 Sxd5 9.0-0 Le6 10.Lg5 Le7 11.Lxd5 Lxd5 12.Sxd5 Dxd5 13.Lxe7 Sxe7 14.Te1 f6 15.De2 Dd7 16.Tac1 c6?

Alla dessa drag klarades av på en minut och fem sekunder. Jag har kontrollerat med ett stoppur. Enligt Encyklopedin leder 16. - f6!

Filmregissören Milos Forman i Bryssel 1992. Han kunde säkert ha gjort en bra film om Bobby Fischer.

till oklart spel.

Det var här som filmens Staunton hade lovat att inte spela 17.d5, som evakuerar fältet d4 för springaren. Påståendet att allt annat leder till att svart vinner efter 14 drag är förstås rent nonsens. 17.d5 är utmärkt, men det finns andra drag som slår vakt om vits fördel.

17.d5!

I filmen utför Staunton detta drag mycket långsamt. Bonden skruvas ett kvarts varv på vägen fram. Medan bonden tar sig från d4 till d5 hinner man ut i köket och hämta en påtår.

Max tror knappt sina ögon när han fixerar

bonden på d5. Han lägger ner pipan på bordet och sjunker ihop. Han hulkar. Sedan lyckas han med stor möda resa sig upp. Åskådarna på slottet tittar oförstående på varandra. Max får svår andnöd och ser ut att dö. Det gör han inte. Han lättar i stället på kravatten och börjar kvida som en illa tilltygad hund. Detta melodramatiska tillstånd pågår i ungefär en minut.

Max slår sig åter ner vid brädet, förtvivlad över det förräderi som han har utsatts för. Han placerar hakan mot bordsskivan, som en ledsen dalmatiner, och utför sina avslutande kungsdrag med knykliga rörelser och med tårar i ögonen. Det förkrossade underbarnet fortsätter till det bittra slutet, tills han är schack matt. Sista delen av partiet är undanstökat på en minut och sju sekunder.

Inklusive det mellanliggande sammanbrottet har vi ett VM-parti på lite drygt tre minuter. Och så finns det folk som påstår att schack kräver ett oändligt tålamod.

Scenen när Max visar all sin förtvivlan efter 17.d5! har kortats ned vid klippbordet. Jag har

ett säkert bevis för den saken. Det saknas nämligen ett antal drag i filmen. När Max slår sig ner igen har vi nästa diagramställning. Här får ni dragen som saknas i filmen:

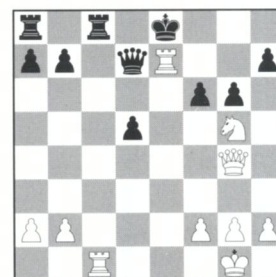
17. - cxd5 18.Sd4 Kf7

På 18. - g6 följer 19.Sb5!

19.Se6

Det hotar 20.Tc7 Dd6 21.Sg5+ fxg5 22.Txe7+ med avgörande angrepp.

19. - Thc8 20.Dg4 g6 21.Sg5+ Ke8 22.Txe7+!!

Välkommen tillbaka till La partie d'echecs.

22. - Kf8

Vit vinner även efter 22. - Dxe7 23.Txc8+ Txc8 24.Dxc8+ eller 22. - Kxe7 23.Db4+ Ke8 (23. - Kd8 24.Df8+ De8 25.Sf7+ med matt; 23. - Dd6 24.Dxb7+ Dd7 25.Te1+ Kd8 26.Sf7+) 24.Te1+ Kd8 25.Se6+ Dxe6 26.Txe6 Tc1+ 27.Te1 osv.

23.Tf7+

Vit får naturligtvis inte slå damen. Då blir han ju matt på första raden.

23. - Kg8 24.Tg7+! Kh8 25.Txh7+

Och hur kan jag då veta vilka drag som saknades mellan diagrammen? Det gick upp för mig efter 17 drag att den franske manusförfattaren har valt att återge ett av schackhistoriens vackraste partier, det mellan Wilhelm Steinitz och Curt von Bardeleben i Hastings 1895!

I det här läget lämnade von Bardeleben spellokalen. Det finns olika versioner av hur han gav upp. Enligt en källa lät han tiden gå ut, enligt en annan gav han upp genom ett ombud. Klart är att arrangörerna i Hastings hade fullt

sjå med att få von Bardeleben att fullfölja turneringen. Den tyske mästaren kände sig förödmjukad av utspelningen. Vad som kunde ha hänt i det klassiska partiet visade Max vänligt nog:

25. - Kg8

Eller 25. - Dxb7 26.Txc8+ Txc8 27.Dxc8+ och vit blir pjäs över.

26.Tg7+ Kh8

Staunton hann kasta en pilsk blick på markisinnans dotter. Det är lika illa om kungen går åt andra hållet: 26. - Kf8 27.Sh7+ Kxg7 28.Dxd7+ osv.

27.Dh4+ Kxg7 28.Dh7+ Kf8 29.Dh8+ Ke7 30. Dg7+ Ke8 31.Dg8+ Ke7 32.Df7+ Kd8 33.Df8+ De8 34.Sf7+ Kd7 35.Dd6 matt

En scen från det tredje och sista partiet: I ett avgörande skede lutar sig Max tillbaka, pillar ut en kråka ur höger näsborre, tittar på den och skrockar förtjust. Sedan går allt som på räls i en infernalisk hastighet. Max stöter ner en bonde på golvet och tvingas ner på alla fyra för att leta rätt på den under bordet. Motståndaren tvingar honom sedan att flytta just den bonden. Rörd pjäs är förd pjäs. Det visar sig att Max medvetet stött ner bonden och att han vinner partiet med hjälp av bondebraget. Vid det laget höll jag på att kikna av skratt.

I Nabokovs roman tar schackmästaren livet av sig genom att kravla ut genom ett fönster. Det är ett starkt slut. I filmen hoppar Max ut från en klippavsats i ett vackert alplandskap. Det hade inte gjort någon större skillnad om han i fallet gjort en dubbel skruv och ett par volter i pik. Och att ett gäng poängdomare därefter klagat på svårighetsgraden. Det hade varit ett konsekvent slut på en bedrövlig film.

Min första tanke efter att ha spelat in filmen på videokassett var att spela över skiten. Vid närmare eftertanke ångrade jag mig. Filmen blir i sin groteska orimlighet roligare för varje gång jag ser den. Det var förmodligen inte regissörens avsikt.